

Ára 12 fillér.

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

Telefonszámok: T. 242—49, T. 233—82.

A FALUSZÖVETSÉG
LAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f.

Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.

Egyes szám ára 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 44. szám.

Vasárnap, október 30.

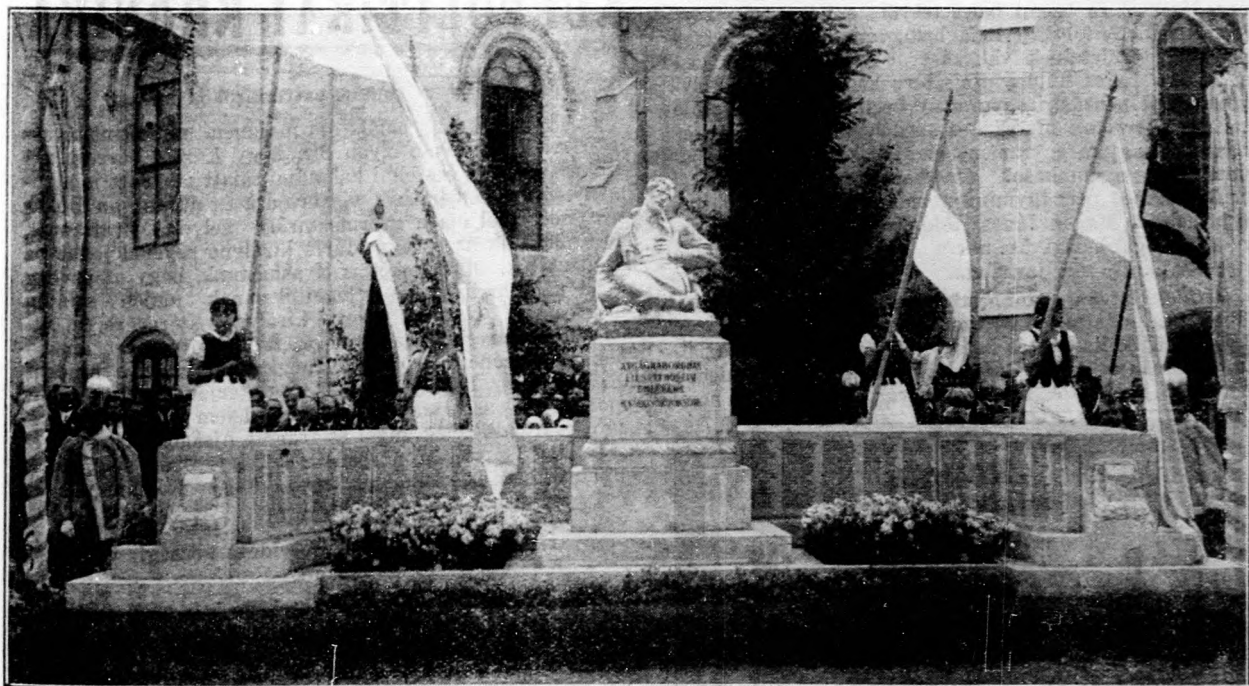
Mit vár a nemzet?

Hosszú szünet után ismét összeültek a törvényhozók. Szeretnők hinni, hogy a komoly, az alkotó munka kezdetét jelenti a parlament új ülészaka. Mert az élet ezer nehézségeivel harcoló, már-már a kimerülés határáig jutott társadalomnak és az országnak erre van szüksége. Higgyék el a törvényhozók, hogy ezt a verejtékező társadalmat nem a bűntető novella, nem a sokszor hánytorgatott szabadságjogok érdeklik elsősorban, hanem a zsebbevágó kérdések. A kenyérkérdés.

Nincs sem nálunk, sem a magyar népnél na-

gyobb híve a szabadságjogoknak. De lássák be, hogy ez ma másodrendű kérdés. Ma gazdasági törvényekre, szociális törvényekre van szükségünk. Valósítsák meg a munkásbiztosítást, az ingatlanhitelt, a terményértékesítést. Alkossanak törvényeket, amelyek megszüntetik a munkanélküliséget, növelik a fogyasztóképességet, segítik a magángazdaságokat, hogy talpraálljanak.

Ilyen törvényhozói munkát vár má a nép a parlamenttől és csak ilyen törvényhozói munkát kísérhet a társadalom rokonszenve és az Isten áldása. Hagyják tehát a véka alatt a jelszavakat és a jelszavak politikáját. Alkossanak és ne akadékoskod-

Hajdusoboszló ezer hősi halottjának emlékműve,

melyet vasárnap, október hó 23-án lepleztek le Horthy Miklós kormányzó jelenlétében. Képünk a gyönyörű emlékművet mutatja be.

janak. Hagyják hát a szenzációhajhászó személyeskedést is boldogabb időkre, amikor nem fizeti meg az ország drágán az ilyen és ezekhez hasonló időpazarló fényűzést, amit a szegény nemzet meg nem engedhet ma magának.

Igyekezzenek közelebb hozni a törvényhozói munkát a gyakorlati élethez. Hiszen csak körül kell nézni az országban. Az emberek ábrázata nyitott könyv, olvassanak belőle. Olvassák ki a szemekből, hogy az ország népe ma nem szenzációkat, nem parlamenti botrányokat vár, hanem kenyeret.

Ha ezt mindenki megérti, ha senki sem akad, aki a parlament alkotó tevékenységét oda nem tartozó dolgokkal akadályozza, akkor gyümölcsökben gazdag lehet a most következő ülészak. És a nemzet reméli, hogy ebben a szükséges megértésben nem lesz hiány.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A miniszterelnök az országgyűlés őszi programjáról.

A parlament őszi ülészakának első ülését folyó hó 18-án, kedden tartották meg. A miniszterek akkor nyújtották be a nyári szünet alatt elkészült javaslataikat, melyeket rögtön az illetékes bizottságoknak osztottak ki, hogy minél rövidebb idő alatt letárgyalásra kerülhessenek. Az első ülésen a következő törvényjavaslatok kerültek a Ház asztalára: *Bethlen* István grófnak, március 15-nek nemzeti ünnepé nyilvánításáról szóló törvényjavaslata, *Vass* József népjóléti miniszternek a fiatalok védelméről szóló javaslata, továbbá egészségügyi intézkedésekről és üzemi balesetekről szóló nemzetközi egyezmények. *Scitovszky* Béla belügyminiszternek egyes vármegyék területeinek változásáról szóló törvényjavaslata. *Walkó* Lajos külügyminiszternek az olasz királysággal kötött pénzügyi egyezmény beikkelyezéséről szóló javaslata. *Hermann* Miksa kereskedelemügyi miniszternek a washingtoni egyezmény alapján készült törvényjavaslata, mely a munkások és fiatalok védelméről szól. *Bud* János pénzügyminiszternek a valorizációs törvényjavaslata. *Mayer* János földművelésügyi miniszternek a mezőgazdasági üzemekre vonatkozó nemzetközi egyezményekről szóló javaslata.

Bethlen István gróf miniszterelnök hosszabb beszédben tájékoztatta a Házat a munkaprogramról, mellyel az új költségvetés beterjesztéséig a Házat foglalkoztatni kívánja. A miniszterelnök szerint először kisebb jelentőségű javaslatok letárgyalására kerül a sor, hogy

azalatt módja legyen a bizottságoknak nagyobb horderejű javaslatokat előkészíteni a tárgyalásra. Ilyenek lesznek a *zöloglevelekre vonatkozó jogszabályok módosítása*, a *büntető novella*, a *karitatív valorizáció*, az *ingatlan jelzálogról szóló törvényjavaslat*, továbbá az *OFB megszűnésével kapcsolatos intézkedések letárgyalása* és az *agkori biztosításokról szóló javaslat*. Az új költségvetést már januárban beterjesztik.

Enyhíteni fogják a numerus clausust.

Az Egységes Párt az elmúlt héten pártértekezletet tartott, melyen *Bethlen* István gróf miniszterelnök hatalmas beszédben foglalkozott az aktuális politikai kérdésekkel. Többek között bejelentette, hogy a *numerus clausus-törvényt enyhíteni fogják* és a harmadik szakaszt — mely a zsidóság szemében már eddig is nagy visszatetszést okozott — módosítják. Valószínűleg sor kerül a *házasbályaok bizonyos részének megváltoztatására* is. Ezután részletesen foglalkozott a miniszterelnök a *Rothermere-akcióval* is. Kijelentette, hogy bár a hivatalos Magyarország és a kormány távol áll a lord akciójától, ő, mint magyar ember, *mély hálával gondol Rothermere, aki egészen érdektelenül megismertette a világgal a magyar igazságot*. Rámutatott arra is a miniszterelnök, hogy a fegyverszüneti szerződés előtt Magyarországot még nem akarták olyan nagy mértékben megcsónkítani, *csupán a bolsevista rendszer következtében jutottunk el odáig, hogy a trianoni határokat kellett elismernünk*.

Huszonegy éven aluliaknak tilos lesz a szeszes ital kiszolgáltatása.

Vass József népjóléti miniszter idevonatkozó javaslata a fiatalok védelmében azt kívánja, hogy *tizennyolc éven aluliaknak tiltsák meg a szeszes italok kiszolgáltatását*. Az országgyűlés felhatalmazást akar adni a miniszternek arra, hogy belátása szerint a korhatárt *rendeletileg a 21-ik évig kiterjeszthesse*.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Izgalom a román extrónörökös miatt.

A román király halála óta majdnem naponként olvasható a világsajtóban olyan hír, hogy *Károly* herceg, aki viharos élete és szerelmi kalandjai miatt mondott el a román trónról, lemondását visszavonta és útban van Bukarest felé, ahol ma a gyermekkirály helyett *Bratianuék* az urak, akik az özvegy Mária királyné régensi jogát is kijátszották. Oly híreket is olvashattunk, hogy az özvegy királyné nem hajlandó a jogaitól annak idején szintén megfosztott *Natalia* szerb királyné szerepére és otthagyni Bukarestet. Az úgynevezett földműves-párt, amelyben az extrónörökös hívei vannak többségben, mindent elkövet, hogy *Károly* valóban visszatérjen, mert — mint mondják — az országnak ma veszedelem a gyermekkirály. Külföldi, főleg angol és francia újságok biztosra veszik, hogy a volt trónörökös a közel jövőben megjelenik Bukarestben és számolnak azzal, hogy Romániában ez nagy felfordulást fog okozni.

Magyar pártok győzelme a felvidéki községi választásokon.

A Felvidéken most fejeződtek be a községi választások és az eredmények magyar szempontból megnyugtatók. A választások eredménye a következő: A magyar keresztényszocialista párt *tíz ezren felüli szavazattal tizenegy mandátumot nyert*, míg a kommunisták nyolcat, a cseh-szlovák demokraták hatot, a nemzeti egyesülés pártja, a zsidópárt és a nemzeti munkapárt hármat, a cseh nemzeti szocialista párt, a nemzeti demokrata párt,

**Reuma
kőszvény, csusz**

ischias és minden meghűlésből eredő izületi- és idegfájdalomnál a

REPARATOR

biztos hatásu.

Ára: P. 60 Ft. Minden patikában kapható. Főraktár: Kriegerer zögy szertár Budapest VIII. Calvin-c

a német helyi csoport, a német szociáldemokraták, a tót néppárt és a német gazdasági csoport kettőt, végül az egyesült német pártok egy mandátumot kaptak. A kassai választáson a magyar keresztény szocialista pártra 5019-en, a magyar nemzeti pártra 3072-en szavaztak. Ungváron a magyar keresztényszocialista párt 2343 szavazatot kapott. A többi szavazat tíz párt közt oszlott szét.

Mire kötelezi Trianon a cseheket?

A csehországi keresztényszocialista magyar párt elnöke, Szüllő Géza magyar képviselő, a községi választásokkal kapcsolatban Besztercebányán beszédet mondott, amelyben azt vitatta, hogy a kisebbségek jogai a békeszerződésen alapulnak és nem sérthetik az állam szuverenitását. Bebizonyította ezután, hogy a felvidéki magyarok, tótok és németek szerves egységgé olvadtak, együtt véreztek egy hazáért. A tótok öntudatra ébredtek, de ugyanezt tették a magyarok. *Kiirtani lehet őket, de cseh-szlovákká tenni soha.* A cseh sajtó érthető idegességgel foglalkozik úgy Szüllő Géza beszédével, mint a magyar pártnak a választásokon tapasztalt előretörésével. Különösen az fáj a cseheknek, hogy a keresztényszocialista párt immár tiszta tót falvakban is hódít.

Kemal pasa az ifjúsághoz.

Angorában a török néppárt gyűlésén Kemal pasa beszédet mondott a kormány programjáról és azt az ifjúsághoz fordulva, így fejezte be:

— Ha egy napon kötelességednek fogod érezni, hogy megvédjed az ország függetlenségét és a köztársaságot, akkor — bármilyen súlyos csapások érnék is az országot — *te ne veszítsd el bátorságodat.* Lehet, hogy hódítók törnek be az országba, lehet, hogy minden erődünk ellenes kézre jut, minden csapatunk szétszóródik, lehet, hogy az egész nemzet szegénységbe és nyomorúságba süllyed. *De neked még ekkor sem szabad elesügedned.* Kötelességed mindenkor és minden körülmények között, hogy *megmentsd az ország függetlenségét.* Erőt fog adni ehhez ereidben folyó nemes véred.

MEZŐGAZDASÁG

Az istállótrágya rossz kezelése.

Irta Weszely Mihály, uradalmi intéző.

Még az olyan trágya is emeli valamennyire a termést, amely eltartás alatt semmiféle kezelésben sem részesül, hanem csak hanyagül összehányva várja a trágyadombon azt az időt, amikor kihordják a szántóföldre, addig pedig süti a nap, járja a szél, veri az eső. Ez alatt az idő alatt a trágyából igen sok elvész, a megmaradt résznek az értéke romlik, mert belőle a növények táplálkozása szempontjából fontos táplálóanyagok nagyrésze eltávozik. Ezeket a veszteségeket teljesen elkerülni nem lehet, mivel pedig a gyenge trágyának is van valami hatása, a legtöbb gazda nem törődik a veszteségekkel. A legtöbb növényi táplálóanyag a friss trágyában van, amikor az az istállóból kikerült.

A trágya érését szabad szemmel nem látható apró

Hősök emlékszobra a Müegyetemen.

József királyi herceg koszorút helyez a szobor talapzatára. A gyönyörű emlékmű Bory Jenő szobrászművész alkotása.

(Pacséri Kanovics László felvétele.)

lények (baktériumok) okozzák. Ezek munkájának eredményeként elkorhad az alomszalma, a trágya megbarnul és egyneműnek látszó tömeggé válik, de eközben értékes növényi táplálóanyagainak egy részét el is veszíti.

Az első feltűnő dolog, amit azonnal észrevehetünk az, hogy a trágya megrohad, anyagából veszít. Soha sem lesz annyi trágyánk, mint amennyire állatállományunk és a feletett takarmány, valamint a felhasznált alom szerint számíthatnánk. Ez is a baktériumok munkája. Ha ezek működését helyes kezeléssel megfelelő korlátok közé szorítjuk, ez a veszteség 2—2½ hónap alatt 20—25%-nál nem lesz több, de ha a kezelésre (tipratás és nyirkosantartás) nem fordítunk kellő gondot, 50%-ra is felmehet. A trágya súlyának fele is elveszhet.

De a még megmaradt trágya is veszít értékéből. A benne lévő növényi táplálóanyagok közül éppen a műtrágya alakjában legdrágábban fizetett, így legértékesebb: a nitrogénből veszhet el sok. Még ha gondosan kezeljük is a trágyát, 2—3 hónap alatt elveszhet annak nitrogéntartalmából 20—30%, de ha mulasztásokat követünk el, 60—70%-ra is felemelkedhet a veszteség. Legelőször a híg ürülék könnyen bomló nitrogénvegyüle-

Tűz-, jég-, élet-, betörés-, baleset- és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köt a
GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE
 Képviselőt minden városban és községben. * Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

Ötéves berkshire koca az ugodi tenyészetből.

te alakulnak át. Ezért kell a trágyalére nagy gondot fordítani (azt jól záró kútba gyűjteni), mert különben ennek nitrogéntartalmából vesz el sok.

Ha a trágyalé tócsában áll a trágya körül, vagy ha a trágyát trágyalével öntözzük, annak szagát messziről érezhetjük. Ezt a szagot a levegőbe kerülő ammóniák okozza (ettől van az istálló szúrós szaga is). Az ammóniák légemű anyag. Ha a levegőben érezzük a szagát, akkor már kikerült a trágyából — a gazdára nézve elvesztett.

Az ammóniák-elpárolgást szagáról megérezhetjük. Ez érzékeny veszteséget jelent, de nem az egyedüli útja a nitrogén növényi táplálóanyag eltávozásának.

Vannak baktériumok, melyek munkája következtében tiszta nitrogén válik szabaddá. Ez szintelen, szagtalan légemű test. Fogy tehát a trágya nitrogéntartalma akkor is, ha annak szúrós szagát nem érezzük, sőt ezen az úton vesz el a nitrogén legnagyobb része.

A rosszul kezelt istállótrágyából tehát sok nitrogén vesz el. A nitrogén pedig szükséges és ha műtrágyában kell megvásárolnunk, drágább növényi táplálóanyaghoz jutunk. Nitrogén van a csilislétromban, amiről mindenki tudja, hogy a legdrágább műtrágya. Aki az istállótrágyát helyesen kezeli, az ugyanazt a célt éri el, mintha nagy költséggel csilislétromot vásárolna. Még kis gazdaságban is elveszhet egy esztendő alatt a rosszul (vagy egyáltalán nem) kezelt trágyából annyi, mint amennyi nitrogén 4—5 mm. csilislétromban van. Ez pedig nagy érték. Érdemes minden gazdának gondoskodni a megtakarításáról. Hogy ezt a nagy értéket megmenthessük, ennek csak egy útja van. Építsünk vízhatlan trágyatelepet, jó trágyalékúttal, gyurassuk le a trágyát minden nap. Almozzunk a jószágok alá bőven és jó alomanyaggal! Gondoskodjunk arról, hogy a trágyalé haszontalanul el ne folyhasson! Így számításunkban nem fogunk csalódn.

Védekezzünk az aranka ellen!

Írta: Boros Ádám dr

A gazdálkodónak sok alattomos ellenséggel kell megküzdenie. Tréfásan hangzana, ha a mezőgazdasági termelés ellenségeit ilyenképen sorolnánk fel: a tűz, a jég, a kártevő gombák, a kártevő állatok, az élősködő növények, a gőm . . . a tolvaj . . . stb. Mind más és más ellenség! A gondos gazda azonban ma már egyik ellenséggel szemben sem tétlen. Az elemi csapások (tűz, jég, árvíz) ellen egymaga keveset tehet, megfelelő szövetkezéssel,

országos intézményekkel s főleg biztosítás útján kárát elháríthatja. Vannak azonban terményeinek olyan veszedelmei, ami ellen nem biztosítással, hanem gondos körültekintéssel s szorgalmas munkával védekezhet. Az egér, a sáska, a gombabetegségek (üszög, lisztharmat stb.), a gyomok, az élősködő növények ellen csak saját gondossága és munkája védi meg. Olyan kártevők azonban ezek, amelyek ellen sokszor egy kisgazda hiába küzd, a gyomok, gombabetegségek, kártevő rovarok irtását mindegyik következetesen foganatosítani kell, mert ha egy kisebb területet megtisztítunk is tőlük, ha a környező birtokok fertőzve maradnak, az ismét elárasztja a mi tagunkat is gyommal, sáskával, egérrel.

A leggondosabb védekezés szükséges ahhoz, hogy lucerna- és lóheretáblánkat az arankától, avagy a dohány, napraforgó s kenderveteményeinket a vajfűtől tisztán tarthassuk. Az aranka elleni védekezésnél a legfontosabb, hogy tökéletes tisztaságra törekedjünk. Az arankának ugyanis az a gazdasági szempontból nagyon veszedelmes tulajdonsága van, hogy magja hosszú ideig csíráképes marad. Ha tehát heréseinkben az itt-ott megjelenő arnkát megtűnjük, annak irtását elhanyagoljuk vagy késlekedünk azzal, az nagy mennyiségben magot érlel, ami évek egész sorára megfertőzi a táblát. Az aranka magja ugyanis évekig változatlanul elpihen a földben, míg egyszerre kicsírázik s megtámadja a hereféléket. Így azon vesszük magunkat észre, hogy ott, ahol egyik évben csak lényegtelen pár kis arankafolt volt, ott második évben nagy, szinte kiiríthatatlan telepeket alkot. Az aranka irtásával ilyenkor már elkéstünk.

Mit kell tehát tennünk, hogy az aranka nagy kártételét elkerüljük? Két dologra kell ügyelnünk: arankamentes vetőmagot arankamentes földre kell elvetnünk.

Arankamentes vetőnagra pedig úgy tehetünk szert, ha olyan herésből származó magot vetünk, amely egészen arankamentes. Ha nem a saját termésünket használjuk (vagy ha a sajátunk nem arankamentes), csak olyan magot vásároljunk, amely az állami arankamentességet bizonyító ólomzárral el van látva. Az aranka magja a lóhere magjához meglehetősen hasonló, így azt csak szakemberek ismerik fel, így szükséges, hogy csak a hivatásos szakemberek által felülvizsgált (ólmazárolt) magban bízzunk. Az ilyen mag úgy sem kerül sokkal többre s bőségesen behozza az árát azzal a kárral szemben, amit egyébként a rossz vetőmag okozna.

Az arankás heremag megtisztítása nem lehetetlen, de egyáltalában nem egyszerű dolog. Az újabban elterjedt, Amerikából származó aranka magja semmiféle rostával ki nem választható a heremagból, így azt csak komplikált gépekkel rendelkező megbízható üzemek (magkereskedők) tudják kiválasztani. Ez egy ókkal több, hogy minden gazda óvakodjék attól, hogy ólmazáratlan, megbízhatatlan helyről származó magot vessen.

Az arankamentes föld kérdése még nehezebb. Ha egy föld arankamaggal fertőzött, azt attól megszabadítani nem lehet. Nincs más mód, mint vagy a vetésforgó, — amikor azonban több éven át nem szabad hereféléket vetni az arankás földre — vagy a kifejlődött arankának a virágzás előtt való gondos irtása. Az irtás történhetik kitépéssel, de ekkor nagyon gondos, alapos munkát kell végezni, vagy petróleumos szalma segítségével való kitépéssel s az újabban forgalomba hozott arankairtószerekkel. Állandó, gondos munkával azonban sokkal könnyebb azt elérni, hogy földünk ne fertőződjék, mint az arankás földet megtisztítani. Minden erőnkkel tehát a tisztánmaradásra kell törekednünk, aminek legfőbb feltétele a tiszta vetőmag!

A SZÜCS-féle

Lecithines állattáppor

kapható minden Hangyánál, a Mezőgazdák Szövetkezeténél vagy a főraktárnál:
Székely András és Társa, Budapest,
 Nádor-utca 32. Telefon: 258 66

Diófáink ragyabetegsége. Az oly nagy értéket képviselő diófáink levelein s gyümölcsének zöld burkán már e hónapban is apróbb-nagyobb, szabálytalan alakú, sötétbarna színű, később egybeolvadó és beszárado foltokat láthatunk, amelyek egy, a fa említett részein élősködő gomba, a *Marssonia* okoz. A gombafoltok a levelek életműködését, a gyümölcs kifejlődését akadályozzák, melyek idő előtt, sokszor már nyáron lehullanak, hogy fáink augusztus végén már kopaszán állanak. Káros ez a gomba azért is, mert ennek egyik faja a nemlegeszenye törzsét is megtámadja, annak hóját elszáritja, úgy, hogy a vagyontérő, vén, deréknyi vastagságú nemlegeszenyefák már egy év múlva kiszáradnak, mint ahogy ezt a Sopronvidéki kiterjedt gesztenyésekben szomorúan láttam.

E betegség ellen a lehullott beteg levelek és foltos termés összeszedésével és elégetésével, valamint kora tavasszal, rügyfakadás előtt és virágzás után történő permetezéssel védekezhetünk. Permetezésre 2%-os bordói levet, vagyis az a szert használjuk, amellyel a szőlőnél a peronoszpóra ellen védekezünk. A fertőzött növényrészek megsemmisítését és a permetezést néhány egymásután következő éven keresztül meg kell ismételn.

Horn.

A méhek jó telelésének főbb feltételei. Ahhoz, hogy a méhek jól teleljenek, szükséges, hogy a család elég népes legyen. Ennek a népességnek üres sejteken kell ülnie. Az üres sejteket koszorúzza a lépes méz. A lépméret akkora legyen, hogy az üres sejteknek, a tulajdonképeni telelő fészkeknek szakadatlan folytatása legyen a mézes sejtek koszorúja. Ha a lép nagyon kicsi, a fészkek és az élelem nem alkothat szakadatlan felületet. Az is fontos azonban, hogy a lép milyen irányban nagyobb méretű. Ha a lép alacsony és széles, a kertetek hideg építményszerűen kell elrendezni. Ha inkább magas volna, akkor lehet magaséptítmény is. A túlságosan alacsony lép nem megfelelő. Az élelem legyen tiszta méz. A kristályosodásra hajlamos vagy pedig mézharmattól való (nagyon sötét, szinte nyúlósan sűrű, esetleg savanykás mellékízű) méz helyett jobb a tiszta, idejében beadott cukorszirup. Fontos, hogy az élelem nagyobb része pecsételt legyen. Minél több fiatal méh van a kaptárban, annál jobb a telelés. Ott, ahol a legelő hamar záródik s az anyát őszi serkentő etetéssel nem ösztöklétké, ott

Kép a hizottsertés és hentesipari kiállításról.
Dijnyertes mangalicák.

általában kevés a fiatal méh. A család bőségesen kapjon levest is. A kijáró erős szűkítése ártalmas. A kaptár bejáratát legfeljebb Hanneman-ráccsal védjük az egér és cickány ellen. A kaptár túlságos takarása és pólyázása is káros. A takarásra inkább tél végén, kora tavasszal van szükség, amikor a fiasítás megindul és terjeszkedik. Gondoskodjunk arról is, hogy a méhek semmi sem zavarja. A kaptárt kopogtatni, a kijárón befujni kár, mert ez a családnak árt. (Örösi Pál Zoltán.)

Új mezőgazdasági könyvek. Az Athenaeum kiadásában két új gazdasági könyv hagyta el a napokban a sajtót. Mind a két munka a maga nemében hézagpótló és a gazdasági szakirodalom igazí nyeresége. Az egyik könyvet *Bernátsky Jenő* dr., egyetemi magántanár írta és címe: *A gyümölcskertészet elemei*. Bernátsky könyve 233 oldalon, 27 hatalmas fejezetben felöleli a gyümölcskertészet egész területét. Szakszerűen ismerteti a gyümölcsfák ápolását, a talajművelést, a csemeték gondozását, az oltást, a gyümölcsfák betegségeit, ezek gyógyítását. Külön fejezetet szentel a gyümölcsfák kártevőinek is. — A másik könyv *Schandl József* dr., egyetemi tanár: *A szarvasmarha tenyésztése* című munkája. A könyv négy fejezetre oszlik és ezekben tárgyalja nagy alaposítással a tenyészállatok kiválasztása, az istállózás, a takarmányozás és ápolás, továbbá a tenyésztés nagyfontosságú kérdését. A könyv immár második kiadásban jelent meg. Mind a két munka nagy tudományos készültséggel, de emellett mindvégig élvezetes, népszerű nyelven fródott és így a legmesszebbmenő népszerűsége számíthat. A könyvek megrendelhetők kiadóhivatalunk útján is.

A berkshire-sertés. (Képpel.) A yorkshire mellett az angol sertésfajták közül a berkshire szerzett magának barátokat Magyarországon. Szapora, gyorsan fejlődő, elég edzett fajta. Testformái nagyon jók, amennyiben feje és lábai kicsinyek, törzse azonban mély, széles és hosszú. Kár, hogy fekete színe miatt a sonkagyarak nem vásárolják oly szívesen, mint a kesely yorkshiret. Mai képeink a híres ugodi (Pápa mellett) tenyésztőből mutatnak be egy szoptató kocát 12 szép malacával és egy másik 5 éves berkshire-kocát.

Az árterek kihasználása. Különösen a Tisza mentén sok ezer kat. hold árter van, teljesen kihasználatlanul, holott ha olyan növényekkel ültetnők be azokat, melyek a vizet kedvelik, nagy jövedelmet lehetne azokból biztosítani, főleg, ha kellő ápolásban is részesítenők az oda ültetett növényzetet. Ilyen nagy jövedelmet biztosító növény a fűz, de nem az általánosan elterjed vadfűz, hanem a nemesített fűz-fajták. Ugyanígy hasznosítható növény a nyárfa is, amelyet bútor- és kegyártásra igen nagy mennyiségben használnak. De talán leghasznosabb az ártereken a gyümölcs, különösen pedig az alma-termelés, amely célokra azonban csak nemesített almafákat ültessünk. Az ilyen helyen létesített gyümölcsösök jóval nagyobb termést adnak, aránytalanul kisebb kiadással, mert az árvíz rovarirtó szerepet is játszik s a gyökereken, sőt a törzsön élősködő rovarellenségeket is kiirtja s a trágyázásra sem kell nagy gondot fordítani.

**AZ ATHENAEUM
ÚJ GAZDASÁGI KÖNYVEI**

Dr. BERNÁTSKY JENŐ
egyetemi m. tanár

A

gyümölcskertészet elemei

különös tekintettel a gyümölcsfák betegségei elleni védekezésre. A legújabb és legjobb tanácsadó a magyar gyümölcstermesztők számára. 238 oldal, 53 ábrával.

Ára: 4 pengő.

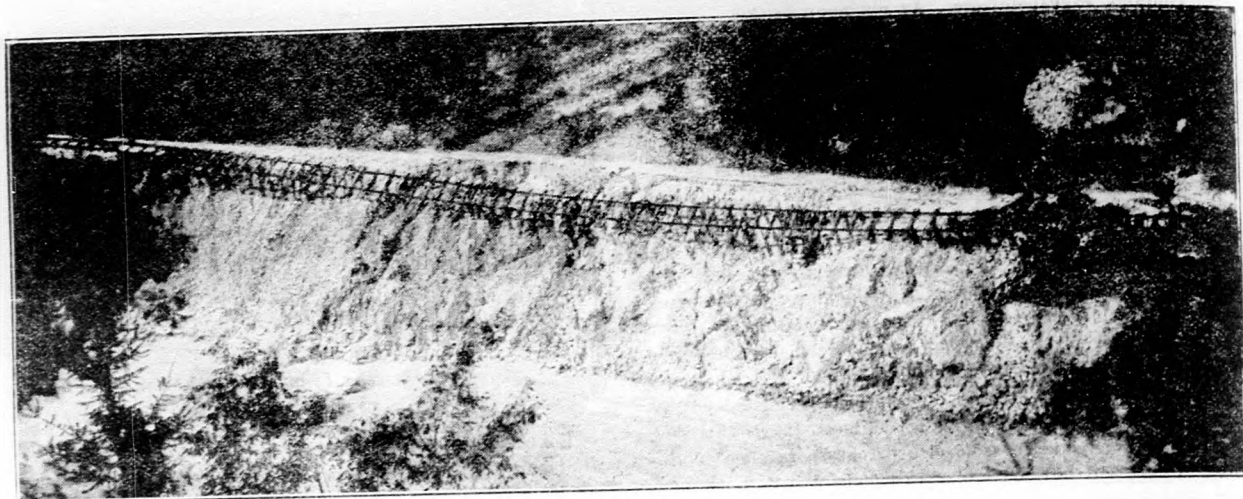
Dr. SCHANDL JÓZSEF
egyetemi r. tanár

A szarvasmarha tenyésztése

II. kiadás! A magyar állattenyészték legnépszerűbb kézikönyve. 156 oldal, 18 ábrával.

Ára: 3 pengő.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Árvizkatasztrófa a felső Rajna vidékén.

Képünk a vasúti töltés képét mutatja be a víztömeg elvonulása után. A sín pár a levegőben lóg, mert az ár a talpfákat kimosta alóla.

Szigetépítő tengeri állatok.

Ahol a tenger nem túlságosan mély, — ami alatt 60—90 méter értendő — ott csodaszép, színdús kép tárul a parton álló, vagy csónakban ülő ember szeme elé. Mintha ott a kristálytisztaság mélységben tavaszi vagy őszi virágpompában díszlő rét terülne el, az ég piros színtől a sötétképig minden színárnyalat képviselve van s hogy a csalódás még tökéletesebb legyen, a szirtek apró ágfogain kisebb-nagyobb virágszirmok rezgése látható. Olyan mindez, mint egy tündérrege az Ezer-egyéjszakából, mihez azzal is hasonlóná válik, hogy egyszerre csak hirtelen eltűnik az egész színpompá, a varázslatos álom. Megcsúszott lábunk ugyanis kavicsot görgetett a tengerbe s erről a kívülről érkező jelle valamennyi kiterített szírom vízszahúzódik szirtből alkotott kelyhébe.

Ez a jelenség aztán tudunkra is adja, hogy nem a szó szárazföldi értelmében vett virágokat láttunk, hanem állatokat, melyek a külső behatásra cselekvéssel reagálnak. Az a sok színes, virágszíromhoz hasonló lény ugyanis *valamennyi egy-egy élő állat*, melyet a tengerbe hullott kő megijesztett s mely ennek következtében menekülni, rejtőzni igyekszik az ismeretlen veszély elől. A tenger méltán híres *korallkertjét* látjuk, melyben minden egyes virág egy-egy állategyed, az ágas-bogas szirt pedig annak *mészháza*. Ebbe veszély idején visszahúzódik, mint ugyancsak mészből készült házába a csiga, hogy a veszedelem elmúltával ismét előbújék.

A korallok a puhányok nagy osztályába tartozó gerinctelen állatok, s a polipok családjába tartoznak. A korallpolipok társaslények, melyek milliónyi egyedből álló gyarmatokban élnek s közvetlenül egymás mellé építik lakóházukat. Ilykép óriási kiterjedésű ágas-bogas szirtek keletkeznek a tenger fenekén, melyek szirteket, partmenti padokat vagy a víz felszíné alatt kilométernyi gátakat alkotnak. A polipok évezredek munkájának eredményeképp e szirtek végül elérik a tenger felszí-

nét, mikor is föld, iszap s mindenféle növényi vegetáció rakódik rájuk, amiáltal *valóságos szigetek képződnek*, amint hogy a tenger számos szigete kizárólag a korallpolip működésének köszöni létét.

Mivel ez állatok megélhetésének egyik alapfeltétele a 20—30 foknyi hőmérséklet, a *korallok csak a föld melegebb éghajlatú tengereiben élnek*. Afrika és Amerika nyugati partvidékein egyáltalán nincs korall, míg az Indiai- és Csendes-óceán hemzseg tőle. Korallszirtekben különösen gazdag a Vörös-tenger. Itt a szirtek a partok mentén vonulnak, azt a zökent mintegy szegélyezik. Mivel a szirtek csak ritkán emelkednek a víz színéig s jobbra 1—3 méternyire maradnak ez alatt, *nem csekély mértékben veszélyeztetik a hajózást*. Nagyobb terjedelmű híres korallszirt a „Názáretpad”, mely keletre fekszik Madagaskar szigetétől s melynek hossza 400 km. Hatalmas korallszirtek vannak továbbá a Las Torres tenger-szorosban, melyet helyenkint *járhatatlanná tesznek a hajók számára*. Itt van például a Warrior- vagy Háborus-szirt, mely a legtökéletesebb aknamezőnél is biztosabban elzárja a szoros egy részét.

A korallok mészpítményei az egyes fajok szerint alakra és anyagra nézve váltakoznak s mivel ez állatoknak nem kevesebb, mint *háromezer faja* ismeretes, az építmények alakja is sokféle. Az építést évezredekkel ezelőtt kezdték azóta rég kipusztult nemzedékek a tenger fenekén, azután újabb és újabb nemzedékek folytatták felfelé. A korallszirtek növekedése, illetőleg a korallok munkássága igen gyors. *Egy-egy el-süllyedt hajót már húsz év múlva 60 cm. vastag korallréteg borított*. Ha a folyton növekedő korallszirt eléri a tenger felszínét, akkor eleinte csak apálykor, évek múltán már dagály idején is kiáll a vízből, a tenger hullámai letört korallszirteket, állati és növényi maradványokat, rothadó moszatot és iszapot sodornak rája, ezek a hézagokat betöltik s ha a tenger víz növényi magvakat is odasodor, — kókuszpálma, ponda-nusz, majomkenyérfa — ezek hamarosan kikelnek és *kész a nő-*

**LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-,
CSÉPLŐMENTŐSZEKRENYEK,
SZÁRNYSZIVATTYÚK, TÖMLŐK,
CSŐVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk.**

VERMOREL-PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

SCHVARCH JÓZSEF ÉS TÁRSA, BUDAPEST
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

vényi vegetációval bíró sziget, melyen csakhamar letelepszik az állatvilág s utolsónak az ember.

A legértékesebb korall a nemes korall, melynek szép vérpiros vagy rózsaszínű mézsvázát ősidők óta a legkülönfélébb alakú ékszerre dolgozzák fel. A korallt „halászás” útján nyerik favázás hálóval, melyet végighúznak a 20—30 méter mély tengerfenéken, mikor is a korall ágai megakadnak a hálóban és letörnek. Gazdag a korallhalászat az olasz vizekben is, ahol évenként átlag 50.000 kgr. súlyú és mintegy 4 milliárd K értékű korallt halásznak ki és Nápoly ékszerészei dolgozzák fel.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az Országos Mezőgazdasági Kamara az időszerű agrárkérdésekről.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatóválasztmányja az elmúlt héten tartott első őszi ülésén Almásy Imre gróf az agrárkérdések egész zömét felőlelő elnöki megnyitójában különösen két kérdéssel foglalkozott behatóbban: a búza, valamint a mezőgazdasági hitel kérdéssel. Visszautasította azt az állítást, mintha a gazdák visszatartanák a gabonát, mert ha ez igaz volna, úgy nagy kereslet mutatkoznék búzában és ez a gabonár felhajtását idézné elő. A búza ára azonban nem mozdul, ami arra vall, hogy túlságos kereslet nem mutatkozik. Tiltakozik továbbá az ellen a vád ellen is, amely búzanesemítő gazdák munkáját illetve teljesen alaptalanul. Végül felszólította az illetékes köröket, hogy intézményes alapon oldják meg végre a gazdák hitelkérdését. Koós Mihály államtitkár teljesítette elő ezután igazgatói jelentését, amely főleg a földmívelésügyi minisztérium többtermelést előmozdító akcióival, az agrárértékesítés kérdésével és az útkérdéssel foglalkozott. Új útügyi törvényt sürgetett, majd a loértékesítés

Egy nagyreményű indián csecsemő.

Képünk egy harcos indián törzsfőnök fiát ábrázolja, aki a „Messzhangzó kiáltás” büszke nevet viseli. Nem nehéz kitalálni, hogy ezt a különös nevet azért kapta a reményteljes trónörökös, mert naphosszat — sír.

megszervezésének sikeréről számolt be. Serbán Iván dr. kamarai titkár beszámolt a gazdáknak a tőzsdére való bevonulásáról és a cukorrépaátvételi árak újabb szabályozásáról. Marshall Ferenc dr. országgyűlési képviselő, kamarai h. igazgató részletes jelentést tett a mezőgazdaságot érintő adókérdésekről és kereskedelempolitikai helyzetünk újabb fejleményeiről. Sürgette a helyhatósági adózás kérdésének rendezését, végül kimerítően foglalkozott az időszerű vámpolitikai kérdésekkel. Hosszabb vita után Koós Mihály államtitkár tájékoztatta a választmányt azokról a tárgyalásokról, melyeket a Kamara a gazdák képviseletének a székesfőváros törvényhatóságában való intézményes biztosítására folytat. A választmány végül üdvözölte a földmívelésügyi minisztert, hogy a szövetkezeti értékesítés ügyét annyi melegséggel szívén viseli.

A mezőgazdasági hitellellátás ismét rosszabbodott.

Az egyes mezőgazdasági kamaráktól az Országos Mezőgazdasági Kamarához beérkezett jelentések szerint a mezőgazdasági hitellellátás az utóbbi hónapokban ismét nehezebbé vált. Győr és Moson vármegyei jelentés szerint a kamatláb két hónap alatt megint 13—14 százalékra emelkedett, de újabb hitelek folyósítása még így is nehézségekbe ütközik. Vas vármegyéből is azt jelentik, hogy a bankok megszorították a pénzkihelyezést és a kamatot is 1—2 százalékkal emelték. Emellett sok kölcsönt felmondottak és azokat csak nagyobb kamatok mellett folyósították újra. Veszprém vármegyéből is a pénz drágasága miatt panaszokhoz, miért is a gazdák a hitelintézeteket nem igen veszik igénybe, hanem ehelyett terményfeleslegük eladásával igyekeznek pénzhez jutni. Hasonló a helyzet a Dunántul többi vármegyében is, ahol szintén pénzhányorról, a kamatláb újabb emeléséről, valamint arról is panaszokhoz a gazdák, hogy a pénzügyintézetek a váltókölcsönök egy részét visszafizetik. De semmivel sem kedvezőbb a helyzet az ország többi részén sem.

A GAZDATÁRSADALOM NAPILAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

PETROLEUM-KÁLYHA

(a technika csodája) tiszta, üzembiztos, füstös nélkül ég, csodás meleget ad, legolcsóbb tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.

Petroleum-gyorsfőzők. — Viharlámpák. — **KARBID.** — Acetylenégők és összes kellékek.

Szállítja a közismert szaküzlet:

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST
VILMOSCSÁSZÁRÚT 53.

(Alapítva: 1884.)

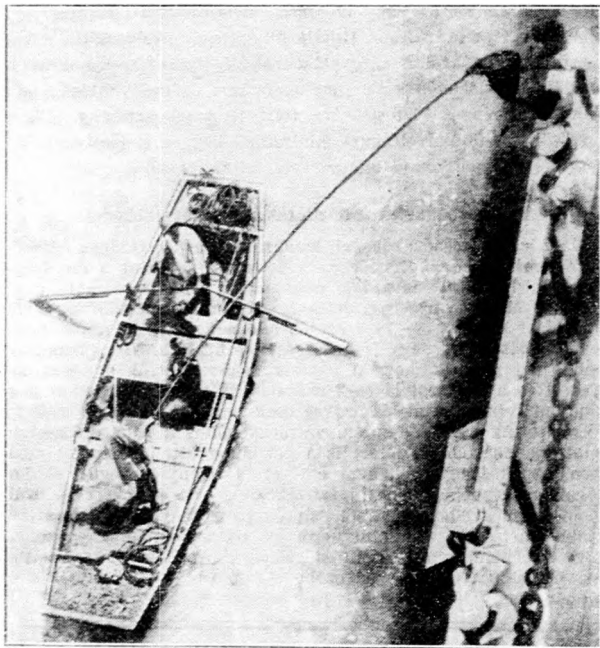
Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

Az állami szőlővesszők ára.

A földművelésügyi miniszter az állami szőlőtelepek szőlővesszőinek és szőlőoltványainak árát a következőkben állapította meg. **Amerikai szőlővesszők:** I. osztályú síma Riparia Portalis, Solonis × Riparia, Aramon, Rupestris ezrenként 20 pengő, II. osztályú síma vesszők ugyanazon fajtákból 10 pengő, I. osztályú síma Rupestris Monticola, Mourvedre × Rupestris Chasselas × Berlandieri és Riparia × Berlandieri ezrenként 32 pengő, II. osztályú síma fajtákból ugyanezen vesszők ára 16 pengő, I. osztályú gyökeres Riparia Portalis, Solonis × Riparia, Aramon × Rupestris ezrenként 32 pengő, II. osztályúak 16 pengő, I. osztályú gyökeres Rupestris Monticola, Mourvedre × Rupestris Chasselas × Berlandieri és Riparia × Berlandieri ezrenként 64 pengő, II. osztályú gyökeresek: 32 pengő. — **Európai fajtájú szőlővesszők:** I. osztályú síma vessző 12 pengő, II. osztályú 6 pengő, I. osztályú gyökeres szőlővesszők 40 pengő, II. osztályú 20 pengő ezrenként. — **Szőlőoltványok:** I. osztályú gyökeres, fás és gyökeres zöld oltvány 200 pengő, szépséghibás és gyökeres zöld oltvány és síma zöld oltvány 100 pengő ezer darabonként. — A szőlővesszők fentebbi árán kívül a feladó vasútállomástól a szállítási költségeit a vevő fizeti. A vevő fizeti továbbá a csomagolási költséget, melyet előzetesen kell beküldeni. A szőlővesszőket a földművelésügyi minisztérium VII. ügyosztályánál kell megrendelni, ez intézkedik a szőlővesszők elküldéséről. A szőlővesszők megrendelése november végéig adandó be a földművelésügyi minisztériumba.

Lápgazdasági szakértekezlet.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Mátészalkán október hó 16-án tartotta meg rendkívüli érdeklődés mellett lápgazdasági értekezletét. Az értekezleten dr. Récz Lajos gazdasági főtanácsos, kamarai igazgató nagy tetszéssel fogadott beszédében ismertette a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának a lápvidek gazdasági fellendítésére évek óta folytatott törekvéseit. Többek felszólalása után az értekezlet elhatározta, hogy folyó hó 27-én ülést tart, amikor megállapítják azokat az akciókat, amelyeket a *lápvidék gazdasági életének fellendítése érdekében indít meg a kamara*. E kamarai közgyűlés fogja megszervezni a kamara lápgazdasági szakosztályát is, amely ezentúl évente értekezletet tart a lápi vidékek gazdasági fejlesztése érdekében.

A kínai gránáttüzből is árulja portékáját.

Az élelmes kínai kereskedők ügyet sem vetnek a háború okozta nehézségekre. Mivel eltöltötták őket attól, hogy a hadiüzből fejlődésükre lépjenek, a hajó oldala mellé eveznek és hosszú bambuszszára erősített kosárban nyújtják fel portékájukat a matrózoknak.

GRAMOFON

kitűnő, tisztahangú beszélőgép 40 pengő.
Nagyobb, erős, gyönyörű hangú 64 pengő.
A világ legjobb beszélőgépei és hanglemezek legnagyobb raktára.

Sternberg

Királyi udvari szállítók hangszergyárában.
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 60.

A hizottsertés- és hentesipari kiállítás.

Az elmúlt héten nyílt meg a fővárosban a hizottsertés és hentesipari kiállítás. A megnyitáson megjelent József királyi herceg, Mayer János földművelésügyi miniszter, továbbá a gazdaságszolgálat és hentesiparosok vezetői. Az egész utcasorokat kitevő ólakban a különféle fajsertések tömege foglalt helyet. A kiállítás legnagyobb látványossága a Budapesti Huskereskedelmi Rt. *Miska* névre hallgató kansertése volt, mely 465 kilogrammot nyomott. A világnagyságu huskolosszus négy esztendő. Öröndöttek, hogy a kiállítók sorában nem csak uradalmak, hanem *kiszgazdatenyésztők* is nagy számban foglaltak helyet és pedig igazán elismerésre méltó anyaggal. Számos kiszgazda által kiállított sertés sulya meghaladja a *háromszáz kilogrammot*. A kiállítással kapcsolatos hentesipari kiállításban több híres fővárosi hentesüzem állította ki pompás készítményeit, melyeknek sok kóstoló vendége akadt a látogatók sorából. A kiállításon erősen felvonultak a hentesipari gépeket és munkaeszközöket gyártó vállalatok és cégek is. A kiállítás nemcsak a magyarországi érdeklődők nagy tömegét vonzotta Budapestre, hanem számos külföldit is.

Rendelet a mezei pocok irtásáról.

A hivatalos lap október 19-iki száma közli a földművelésügyi miniszternek a *mezei pocok irtására* vonatkozó rendeletét. A rendelet felhívja a gazdaközönség figyelmét a mezei pocoknak nemcsak a legelőkön, parlagokon és útpartokon való irtására, hanem az őszi takarmányból való kikapcsolására. A pocok irtását *vizrel való kiöntéssel kívül székéneggel és foszforpirulákkal is lehet végezni*. Az irtásra vonatkozó utasításokat húsz fillér és a részletesebb útmutatást pedig ötven fillér előzetes bekielentése ellenében a m. kir. *Rovartani Intézet* (Budapest, II. ker., Kitaibel Pál-utca 1. szám) bárkinek megküldi. Az irtásra vonatkozó további felvilágosításokkal is a Rovartani Állomás szolgál.

Vízimalom

Fatűrégen egy furcsa rom,
Nem más, mint egy vízimalom;
Régi jószágú biz' ökelme,
Nyikorog is a kereké.

Úgy düledez jobbra, balra,
Mintha bizony részeg volna;
Víz eszege a lapátjáról,
Vén molnár... álmodik borrhól.

Előveszi a csutorát,
Hogy megöntözze garatját;
Az ég felé néz mogorván:
Hej! mért esik olyan ritkán.

Hétjén esett. Kedden korán
Megint, újra esőt kíván;
Nagy a bűja és bánata,
Nem is megy így jól a munka.

S hogy kiürült csutorája,...
A rossz malmot jól bezárja,...
Elmegy megöntözni torkát...
Isten adta száraz malmát.

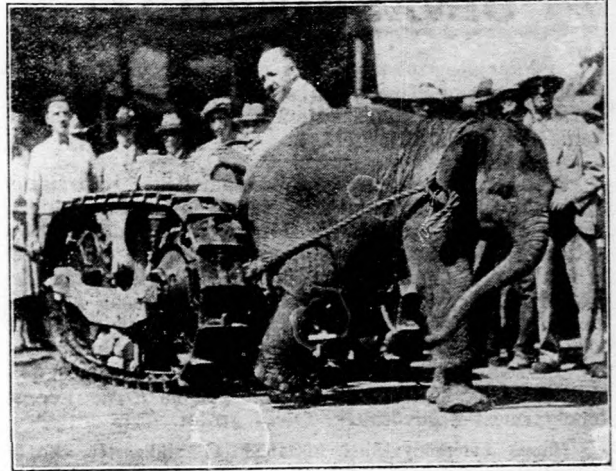
SIPOS FERENC (Peremarton.)

Haloíták napja.

A temetőben ezer meg ezer, az egész földön millió meg millió lány gyullad fel azoknak az emlékére, akik csak voltak s már nincsenek. Millió és millió reszkető fény lobog a kődös, nedves novemberi éjszakában, mindmegannyi izenet a mélyben alvóktól és élőkhöz: emlékeztetek, hogy egykor ti belőletek is csak ennyi marad, pislá mécsesfény, amelyet a kegyelet keze gyújt... Minden egyes gyertyaláng egy-egy eszméltető tanulmány; intő szó: ember, meg fogsz halni! És mégis, nem szabad a borzadás nyugtalan félelmével belépni a sírkertek kapuin! A sok-sok reszkető lángnak nem az a célja, hogy megdöbbenjen az elmúlás gondolatával, hanem az, hogy megbékéltessen az elkerülhetetlen halállal. Szeretnünk kell a holtakat, akikben többé már nem csalódhatunk. És szeretnünk kell a túlvilágot, ahol egyre többen lesznek azok, akiket annyira szerettünk ezen a földön. A temetők mécseseinek lángja nem a halál lidércénye, hanem a szeretet lobogó tüze...

A katolikus nagygyűlés zárónapjának eseményei. A XIX. katolikus nagygyűlés zárónapján Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter Csernoch János dr. hercegrímásról és Schütz Antal egyetemi tanár Prohászka Ottokár püspökről mondott nagyhatású emlékbeszédet. A záróüzenetében Breyer István h. államtitkár, prelátuskanonok és Apponyi Albert gróf, a nemzet nagy patriarchája tartott előadást hatalmas sikerrel. A záróüzenetében tartotta meg előadását Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár is, Az egyház a gazdasági életben címmel. Magasszínvonalú előadásában Schandl dr. államtitkár rámutatott arra, hogy a mindennapi kenyér utáni küzdelem soha nem tapasztalt méreteket öltött az egész világon és tulajdonképpen nem a termelés, hanem a kenyér válságáról kell most beszélni. A termelés tökéletesítése érdekében szükség van arra, hogy ami nem sikerül sem a nemzetközi szocializmusnak, sem a nemzetközi tőkésnek, a tőkét és a munkát úgy összekötni, hogy lélek legyen ebben a kapcsolatban: *krisztusi gondolat*. Mi erős országot akarunk és virágzó mezőgazdaságot, az acélos magyar búza régi hírnevét akarjuk visszaállítani, — fejezte be beszédét Schandl államtitkár — ezt azonban csak akkor érhetjük el, ha gazdasági életünk talpköve a tiszta erkölcs lesz.

Büki Pál kilencgyermekes gazda ünneplése. Lélekemelő ünnepséget rendezett a Faluszövetség október hó 20-án Barcon, abból az alkalomból, hogy nyáron a Széchenyi Nemzetiséggel rendezett baresi kiállítás kitüntetései a kiállítók között szétosza. Az ünnepségen Barsay Ákos dr. főszolgabíró mondott megnyitó beszédet, melyben a kiállítás jelentőségét méltatta. Utána Radnóti István, a Faluszövetség titkára, tartott hosszabb beszédet a kiállítások jelentőségéről és vázolta azokat a kézzel fogható eredményeket, melyek Bars közéletében a kiállítás nyomán már eddig is jelentkeztek. Ezután történt az érmeik és elismerő oklevelek szétosztása, amelyeket gróf Széchenyi Frigyes, a Széchenyi Nemzetiség nevében osztott szíjjel a kiállításban részt vett gazdák, iparosok és kereskedők között. Ezután dr. Barka József, a Gazdák Biztosító Szövetkezetének tisztviselője adta át Büki Pál erdőcsokonyai kiscgazdának a Faluszövetség és a Széchenyi Nemzetiség által rendezett többgyermekes szülők versenyének a Gazdák Szövetkezte által adományozott díját egy tízezer pengős életbiztosítási kötvényt. Büki Pál kilenc élő gyermeket nevelt fel s egyik legderekabb polgára községének. A legtöbb gyermekes szülők versenyében a

A gép erősebb, mint az állat.

Egy Amerikában rendezett érdekes húzóversenyen az elefánt alul maradt. Legyőzte a — traktor.

második és harmadik helyen álló családapának egy-egy hízzal dísznöt adományozott a Széchenyi Nemzetiség. A szép ünnepséget után a baresi mozgófénykép színházban két előadásban mutatta be a Faluszövetség a baresi kiállításról készült filmeket, melyek egyik lezsebb és legjelentőségtebb vidéki társadalmi és kulturális megmozdulásról adnak maradandó emléket.

Rothermere levele a makói reformátusokhoz. A makói református egyház nemrégiben üdvözölte Rothermere lordot, aki Nagy Károly makói református lelkészhez írott levelében köszönte meg a figyelmet. Levelében a lord nagy örömeinek ad kifejezést afelett, hogy egész Magyarország vallásfelekezetei, politikai és társadalmi egyesületei teljes egységben vannak egymással. Hangoztatja levelében, hogy munkáját mindaddig nem hagyja abba, míg el nem éri Magyarország teljes felszabadítását.

Letartóztatták a somogyisámsóni körjegyzőt. Szabó Béla somogyisámsóni körjegyzőt a pénzügyigazgatóság vizsgálata után ügyészségi utasításra letartóztatták és bezárástolták a kaposvári ügyészség fogházába.

Kulturházat épít Nagydorog község. A Faluszövetség nagydorogi fiókja már régebben elhatározta, hogy e fejlődő és szép községben a lakosság gazdasági és kulturális érdekeinek szolgálatára kulturházat épít. A kulturháziakció szélesebb alapon való megoldása végett a Faluszövetség az elmúlt napokban Nagydorogon a község összes intézményeinek bevonásával nagyszabású gyűlést tartott, amelyen a központ képviseletében Balogh Gyula, a Szövetség igazgatója vett részt. A gyűlésen megjelentek gróf Széchenyi Domokos helybeli nagybirtokos, a nagydorogi Faluszövetség egész tisztikara és választmányja, Horváth József elnök vezetésével teljes számban, Győre István községi bíró, Nyikus Mihály, Árki István előjáró, Joó András ref. lelkész, ifj. Huszár János, Jaksa János, Thoman József, Dobrovits Kálmán stb., azonkívül a ref. presbitérium, az izr. hitközség előjárósága, a Polgári Olvasókör, a Polgári Ifjúsági Kör, az Iparosok és Kereskedők Társasága, a Nagydorogi Kaszinó, az Állomásfőnökség, a volt Úrbéres Gazdák, a Tanítótestület vezetői és a községi lakosság nagy számban. Horváth József fiókszövetségi elnök megnyitó szavai után, Balogh Gyula igazgató tartott hosszabb előadást a Faluszövetségnek a falvak fejlesztését célzó munkásságáról, majd az építendő kulturház jelentőségét méltatta és ismertette a megvalósítás feltételeit. Gróf Széchenyi Domokos a nagyszerű előadás hatására bejelentette, hogy a maga részéről is nagyobb mértékben hajlandó anyagilag a kulturház felépítését támogatni. A nagy tetszéssel fogadott előadással kapcsolatban Árki János és Joó András ref. lelkész lelkes felszólalásai után az egybegyűlt intézmények közösen elhatározták, hogy a kulturház felállításához közös erővel járulnak hozzá. Balogh Gyula igazgató ezután elismerését fejezte ki a község lakossága és vezetőinek ezen nagyszabású áldozatkészségeért, a Faluszövetség központjának nevében pedig legteljesebb erkölcsi és anyagi támogatást helyezte kilátásba.

„PASTOXINE“

az egyetlen tökéletes patkány- és egérintő szer.

A párisi Pasteur-Intézet eredeti készítménye.

Kapható minden «Hangya» szövetkezetnél, a Magyar Mezőgazdánál vagy a főraktárnál:

SZÉKELY ANDRÁS ÉS TÁRSA, BUDAPEST V., NÁDOR-UTCA 32. TELEFON: TERÉZ 258—66.

Felvilágosítást szívesen ad lapunk kiadóhivatala is.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat, kiknek előfizetése október 31-én lejárt, hogy az előfizetési díjat a csatolt befizetési lapon hozzájuk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon elő.

Teleki József gróf a dunamelléki református egyházkerület főgondnoka. A Kálvin-téri ref. templomban iktatták be széki Teleki József grótot a dunamelléki református egyházkerület főgondnoki, világi elnök székébe. Takács József lelkész-főjegyző üdvözlése után Teleki gróf az egyházi törvénykönyv átdolgozását, az egyházi birtokok jövedelmének szaporítását és a felekezeti béke ápolását jelölte meg programjaként. Ezután Balthazar Dezső püspök, Radvánszky Albert egyetemes felügyelő, Józán Miklós unitárius püspök és Ripka Ferenc főpolgármester üdvözölték Teleki grótot.

Hamis betétkönyvekkel kiszabadított sikkasztók. Vajda János budapesti ügynököt két évvel ezelőtt húszezer pengős betétkönyv letétbe helyezése ellenében szabadlábra helyezte a vádtanács. Most lett volna a főtárgyalás, Vajda azonban nem jelent meg. Amikor megvizsgálták a betétkönyvét, kitétt, hogy hamisítvány. Megállapították, hogy ugyanilyen hamisított betétkönyve van Pongrácz Sándornak és Schnurmacher Ignácnak is. Mind a hármat a már rég megszűnt Általános Közvetítő Bank, illetve Kell Jakab állította ki. Kell Jakab bevallotta, hogy a három betétkönyvet nem pénz, hanem váltó ellenében adta ki. A váltók azonban nem voltak felülbélyegezve. A hatóságok elrendelték a három szélhámos letartóztatását, illetve körözését.

Egy német ágróf kifosztott több magyar mágnást. Pár héttel ezelőtt Budapest éjszakai életében feltűnt egy 30 év körüli igen elegáns, német fiatalember. Lissingen Kázmér grófnak mutatkozott be és a jómódú német gróf csakhamar bizalmába férkőzött a magyar főúri köröknek. Rövidesen kölcsönöket is kapott és az egyik mágnásaládnál megtartott kártyaparti során tízezer pengőt kért és kapott kölcsön, becsületszóra. A német „gróf” a tízezer pengő átvétele után nyomtalanul eltűnt. A károsultak feljelentették és a rendőrség széleskörű nyomozást indított a szélhámos kézrekerítésére.

Vér folyt Budapest utcáin egy szindarab miatt. A Nemzeti Színház igazgatósága a keresztény magyar közvélemény tiltakozása ellenére is műsorára tűzte Szomori Dezsőnek, az erkölcsstelen, papgyalázó írónak Nagyszony című darabját. A magyar diákság az első előadás alkalmával is igyekezett lehetetlenné tenni a darabot, ez azonban csak a második este sikerült. Bűzbombákkal, durranópatronokkal, állandó köhögéssel és tapssal zavarták az előadást, de ugyanekkor tűntek ellene az utcán is. A rendőrség érthetetlen eréllyel támadt a tüntető fiatalokra, harmincegy attakot intézett ellenük és a kardlapozásnak több könnyű és egy súlyos sérültje van. Gáspár László orvostanhallgató a súlyosan sérült, akit kórházba kellett szállítani. A Nemzeti Színház igazgatósága ezután végre levette műsoráról Szomori darabját, amely annyira felkavarta a nemzeti közvéleményt, hogy vérenek kellett folynia a főváros utcáin. Ezeknek az eseményeknek folytatása volt az egyetemeken is, ahol a diákság igazoltatta és kidobta a zsidó vallású hallgatókat.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művészen javít.

Legjobb húrok. Árjegyzékét ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.
Levente és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

A Faluszövetség gazdagtyúlése Kirván. Vasárnap délelőtt Kirva község németajkú lakossága Klima István esperesplébános elnöklete alatt népes gazdagtyúlést tartott, melyen a falut érdeklő gazdasági kérdéseket beszéltek meg. A Faluszövetséget Szekeres László dr., főtítkár képviselte, aki a tejszövetkezetekről és a kertji gazdálkodásról tartott előadást. A község gazdál közül Faul János és Hoffer Imre a gazdatársadalom szervezkedéséről hangoztatták, amelyre annál is inkább szükség van, mert a termelő a kartelekkel szemben csak így tudja magát megvédeni. Pallagy Pál főjegyző hazafias szavai után a község németajkú lakossága kimondotta, hogy helyesli a Faluszövetség agrármozgalmát és megalakítja a fiókszövetséget, hogy erőteljesebben kapcsolódhasson be Esztergom vármegye ezen része is a belterjes gazdálkodás szolgálatába és a nemzet vérkeringésébe. A fiókszövetség tisztikara a következő: Díszelnök: Klima István esperesplébános, elnök: Faul János, alelnök: Hoffer Imre, Henczelmann János, Löcher Mihály, Mechler János, titkár: Hochstein Ferenc, pénztárnok: Schmidt Miksa, ellenőr: Schaffer Antal és Engler Jakab.

A nemzeti szabadságünnep. November 6-án leplezik le Budapestén a Szabadság-téren Kossuth Lajos szobrát és most, közel nyolcvan évvel a szabadságharc fellángolása után, az egész magyarság fogja ünnepelni halhatatlan nagyjának, Kossuth Lajosnak emlékét. Az emlékmű nagyvonalú szépségekkel adja vissza Kossuth Lajos egyéniségét. Horvay János szobrászművész remekelt ezzel a művével, amely klasszikus kiegészítője lesz a főváros legszebb terének, az Országház-ternek. A leplezést országgraszáló, fényes ünnepség keretében tartják meg. Résztvesz rajta természetesen a kormányzó, a kir. hercegi családok tagjai és képviselteti magát rajta az ország valamennyi törvényhatósága, városa, községe, társadalmi és kulturális egyesülete, élén az egyházak kiküldötteivel. A teret több, egymástól elkülönített négyszögre osztották a meghívottak részére és a díszsátor a szobor mellett emelkedik majd. Megkapóan szép módját találta a megemlékezésnek a békéscsabai MOVE, amely a Kossuth-szobor leplezési ünnepségére futókból és kerékpárosokból összeállított stafétával küld koszorút. A koszorú virágait a trianoni hadártszelen fogják szedni a staféta résztvevői, akik a Budapest—békéscsabai útvonalon egymásnak adják át a koszorút, melyet az utolsó futó helyez el Kossuth Lajos szobrának talapzatára. Intézkedés történt aziránt, hogy az ünnepség tartama alatt óriási hangszórók közvetítsék az ünnepi szónokok beszédét, melyet a rádió is továbbít majd. A leplezési ünnep alkalmára valamennyi magyar vasútállomásról a fővárosba és vissza utazók számára háromnapig érvényes felírú menet-téti jegyeket adnak ki.

Ötmillió pengővel több marad hútra a pesti polgárok zsebében. A főváros elhatározta, hogy a közterhek csökkenteni fogja. Egyelőre eltörölte a hús fogyasztási adóját, ami évente ötmillióval csökkenti a polgárság terheit. Leszállították a villamosáram díját is.

Egy fiatal marokszedőleány kálváriája. Mihályi Julla tizennyolcéves marokszedőleány napfényes kis falujából felkiváncsolt Budapestre s itt a főváros sötét fertőjébe került. Hogy az éhenhalástól szabaduljon, összeállt egy napszámoslegényvel, aki megszökött tőle, mikor más állapotba került. A kis marokszedőleány csecsemőjét kötényébe bugyolálva kitette az utcára, ahol az apróság mefgyagott. Csecsemőgyilkosságért négyhónapi fogságra ítélték.

Szívzélhűdést kapott adófelszólamlás közben. Tasshy Imre 54 éves földbirtokos Rajkon levő birtokáról beutazott Nagykiszára, hogy résztvegyen adófelbeszédének tárgyalásán. Megjelent az adófelszólamlási bizottság városán levő helyiségében, előadta panaszát, majd kiment a folyosóra és ott várakozott a döntésre. Alig töltött pár percet a folyosón, mikor hirtelen a szívéhez kapott, összeesett és meghalt. A földbirtokost szívzélhűdés ölte meg.

Rabkórházba szállítottak egy makacs öngyilkost. Karácsonyi Gizella 18 éves újpésti szövőő második kislányként megöngyilkosságot a hiten. Az életűnt leány gyufafejet, szódát, lúgkővet és aszpirint kevert össze s a folyadékot megitta. A mentők a rabkórházba szállították, mert azzal fenyegetőzött, hogy újból öngyilkos lesz.

Kossuth Lajos azt üzenté...

A Kossuth-szobor leleplezése napján százezer torokból fog felzúgni az imádságos nóta: Kossuth Lajos azt üzenté... Zúgni fog, keresztültörni a novemberi őrnok és felhőt, elszárnyal északnak, délnek, keletnek s nyugatnak, hogy mindenütt hallják meg: Mindnyájunknak el kell menni... Elmenni Pozsonyért, Kassáért, Kolozsvárért és Temesvárért, el a magyar szabadsággért, amelynek fényes koronáját szétlörték, hogy rahibincser kovácsoljanak belőle a magyar ökökre. Az őszi szél elviszi majd a zúgó ének hangjait, túl a gyarló emberkéz alkotta hazug határokon s tudjuk, hisszük, hogy akinek magyarul dohog a szíve, az is velünk énekel majd lélekben a híres Kossuthnótát. Mintha Kossuth apánk szava szárnyalna ismét végig a nagy haza térein: hív, szólít, hogy gyülekezzünk s készen álljunk a szóra, amely majd indulást parancsol...

A kormányzó megkegyelmezett két halálraítélt honvédnek. A szombathelyi katonai törvényszék *Denk Mihály* és *Láposi Ferenc* honvédekét szándékos emberölésért halálra ítélte. A kormányzó a halálos ítéleteket megváltoztatta, még pedig *Denknél* 16 és *Láposinál* 13 évi súlyos börtönrre.

Részletfizetésre — készpénzárakon! Mikor Sternberg királyi udvari hangszergyáros a — már szállóigévé vált — mottóját kiírópöntötte, sokan gondolkodóba estek, vajjon lehetséges-e az ilyesmi? Megindult az érdeklődők árja a Rákóczi-úti Hangszeralpótába s ott zongora, hegedű- vagy egyéb hangszer-, esetleg gramofon-vevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról a csodálatos tényről, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniök, mintha készpénzzel vásárolnának.

Két kis gyermek borzalmas tűzhálála. Az Ungvár melletti Veröcén, özvegy *Tarajos Béláné* két gyermekét, a hatéves *Annát* és a négyéves *Istvánt* bezárta a szobába s elment hazulról. A kisgyermekek játszadozás közben felborították a petróleumlámpát. A ruhájuk tüzet fogott s *szénnéégtek a bezárt lakásban.* A gyermekek anyja *megőrült*, mikor a megszenesedett holttesteket meglátta.

Halalozási statisztika a cigarettázó nőkről. Bécsben statisztikát készítettek a fiatal nők halandóságáról. Kiderül ebből a statisztikából, hogy a *halandóság ijesztő arányokban növekszik a fiatal nők között.* Ennek okát abban keresik, hogy a nők is rákaptak a dohányzásra és olyan ruhában járnak, amely nem ad védelmet a hideg és nedves hónapokban.

A Faluszövetség kerületi gazdaggyűlése Celldömölkön. Kemencesalja géopontján, *Celldömölkön*, nagyszabású kerületi gazdaggyűlést tartott a Faluszövetség, melyre Kemencesalja legtávolabb fekvő községeiből nagy számban jöttek össze a falusi gazdák. E nagy jelentőségű gazdaggyűlésre a Faluszövetség részéről *Meskó Zoltán* társelnök, országgyűlési képviselő, *Bajtay Mihály* dr. ügyvezető igazgató, *Balogh Gyula* és *Nagy Sándor* igazgatók utaztak le, kiket Celldömölk állomáson a főkövetség vezetője és a környékbeli falvak küldöttségei ünnepélyesen fogadtak. A Griff-szálló nagytermét szorongásig megtöltött gazdaközönség előtt *Pletnits Ferenc* dr., kormányfőtanácsos üdvözölte Kemencesalja népe nevében a Faluszövetség vezetését. *Nagy Sándor* a Szövetség kulturális munkásságát ismertette, melynek segítségével a Szövetség a magyar falvak kultúrájának fejlesztése érdekében dolgozik. *Balogh Gyula* a falu szervezkedésének fontosságát hangsúlyozta. *Bajtay Mihály* pedig a Szövetség különböző gazdasági akcióinak eredményeit vázolta, melyeknek segítségével a Szövetség ezer ezer falusi kis egzisztenciát látott el a gazdasági munka különböző eszközeivel: traktorokkal, vetőgépekkel. *Meskó Zoltán* a szövetségi szervezkedés szükségességét hangoztatta és a falusi gazdák nehéz helyzetét világította meg. A nagy tetszéssel fogadott beszédek után *Jánossy Gábor*, a kerület országgyűlési képviselője, mondott köszönetet a Faluszövetség lelkes vezetőinek azért az eredményes támogatásért, melyben a Szövetség Kemencesalja községeit részesítette. A lelkes gyűlés *Pletnits Ferenc* kormányfőtanácsos zárószavaival ért véget. A gyűlésen nagy számban jelentek meg úgy *Celldömölk*, mint a vidék gazdaközönsége, többek közt *Ródey István* dr., *Csoknyay József*, *Almássy János*, *Belovary István*, *Petrovits István*, *Kiss Pál*, *Németh János*, *Csupor Sándor*, *Barca Kálmán*, *Ujecz András*, *Csizmazia Lajos*. Ostffyasszonyfáról: *Mesterházy Elek* és *Gyula*, Bobárol: *Kutassy Géza*, *Móricz Jenő*, *Kemenespálfalváról: Rosta Lajos* és *Pethő Ferenc* és sokan mások.

WETOL-SEBOLAJ

mely a friss sebek és az égési sérülések gyógyítására kiválóan alkalmas.

Négyezernél több menekült kapott segílyt *Rothermere* lord adományából. *Rothermere* lord százezerpengős adományát most osztja ki a menekülteknek a *Társadalmi Egyesületek Szövetsége*. A kitűzött határidőig 10.507 menekült kért segílyt és ezideig 4303 nyomorral küzködő menekültet segílyeztek, akik között 93.225 pengőt osztottak ki.

Pórujlát tejhamisítók. *Cseke Mihályné*, *Uranovszky Pál* és *Verebélyi József*, a Budapesti Központi Tejesarnok R.-t. alkalmazottai feltörték a tejeskannákat és vízzel kevert tejet hoztak forgalomba. A tejhamisítókat közegészség elleni vétségért és betöréses lopásért letartóztatták.

Revizión tüntetés Miskolcon. Miskolcon, az elmúlt héten mintegy húszezer főnyi tömeg tartott tiltakozó gyűlést és felvonulást Trianon ellen. A *Tetemvár-téren* gyülekezett tömeghez *Bulyovszky Gusztáv* nyug. kir. főügyész, *Lichtenstein László* dr. felsőházi tag, *Borbély-Maczkay Emil* országgyűlési képviselő és *Csik József* MÁV főfelügyelő intéztek beszédet és az egyhangúan elfogadott határozati javaslatban *követelték Trianon revízióját.*

Harminc méteres bálnacsontváz a Nemzeti Múzeumban. A Nemzeti Múzeum évekkel ezelőtt egy harminc méteres bálnacsontvázat kapott. Az állattár vezetősége most elhatározta, hogy a hatalmas víziemlős csontvázat kiállítja.

Aki sokallja az akasztófát. A pestvidéki törvényszék annak idején életfogytiglani fegyházra ítélte gyilkosságra való felbujtásért *Lucska* Gusztávot, illetve özv. *Gröller Mihálynét* és *Kovács Istvánt*. A Tábla a törvényszék ítéletének *Lucskára* vonatkozó részét megsemmisítette és szándékos emberölés büntetéséért ítélte el tizenöt évi fegyházra. *Kovács* büntetését jóváhagyta, de *Gröller Mihálynét kötélláttali halálra ítélte.* A halálraítélt asszony a következő szavakkal jelentette be felebbezését: „Sokallom kérem az akasztófát!”

Magának gyűjtött az öreg tanító. *Orbán Béla* hatvankétféves tanító hamisított gyűjtővevőkkel nemlétező jóléti intézményeknek gyűjtött adományokat. Ily módon több ezer pengőt szedett össze és kitiűnően élt. A rendőrség csalásért letartóztatta.

Kérjük saját érdekében, olvassa el figyelmesen az alábbi esetet *Basa János*, *Pallavicini György* őrgyrf személyi uradalmának intézője a sertéseket, hogy a ragadós száj- és körömfájást kikerüljék — naponként kétszázalékos Lysoform-oldatot át hajtotta ki a legelőre, illetve egy lapos ládát megtöltött, amikor kilajtották őket. Az állatok eközben ittak is a Lysoform-vízből és ez nemcsak, hogy meg nem értett nekik, hanem még a sertésveszt is elkerülték, amely pedig ugyanakkor a szomszédokban rettenetesen dühöngött és igen sok áldozatot szedett. Az intéző azóta a moslékba naponta egyszázalékos Lysoform-oldatot öntet és amióta ezt csinálja, az uradalomban nem fordult elő sertésveszt. Példáját igen sokan követték és rengeteg elismerőlevelet kapunk állandóan, hogy a Lysoform a sertésveszt ellen milyen kitűnő óvszernek bizonyult.

Héjjas Iván alig tudott kimenekülni az égő házból. *Héjjas Iván* országgyűlési képviselő baracspusztai gazdaságában éjszaka idején kigyulladt az istálló. A tűz átharapódzott *Héjjas Iván* lakóházára is, aki álmából felriadva, éppen hogy *kimenekülhetett a pusztító lángnyelvek elől.*

Már a szobroktól is félnek! Lupényi jelentés szerint *Külley Ferenc* nyugalmazott bányai igazgató lakásába éjszaka bemászott *Sandru* pápa és három oláh bányatisztviselő, akik ellopták és darabokra törték *Izso* Miklós „Búsuló juhászában” másolatát. A barbár tolvajlást és rombolást azzal indokolták, hogy ez a magyar szobor „néma irredenta tüntetés!”

Hol kapható mezőgazdasági munka?

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. Földmívelésügyi Minisztérium, Budapest, V., Országház-tér 11., II. emelet 207. ajtó) közlése szerint:

Munkácsapatot keres:

Richter Frigyes (Szánk—Szend, Komárom vm.) 30 pár munkást répaszedéshez, tengeri töréshez. — Károlyi Imre gróf uradalma (Érd, Fejér vm.), répaszedéshez és szüretelés-

Egyeseket keres:

Soldos Gyula földbirtokos (Döge, Szabolcs vm.), egy matorgazdát, egy kocsiat, egy gépkocsivezetőt, igazolványos gép- és traktorvezetőt azonnalra és újra 8 idősebb igáskocsist. — Szemző Károly (Pusztavasád, u. p. Monor, Pest vm.), egy magányos idősebb mindenest, fejéshez is. — Ifj. Krén István (Budapest, I. Diana-ut 7.), egy fejőst 12 tehénhez, ellátás mellett, havi 60 P kezdőfizetéssel. — Szalay Imre (Abony, Pest vm.), egy mindenest kocsiat, gyermektelen házaspárt konvencióra. — Gere József (Szigetszentmiklós, Pest vm.), egy nőten gazdasági cselédet jószághoz és minden gazdasági munkára. — Letó Jenő (Pusztaszalkás, u. p. Tát, Esztergom vm.), egy nőten, fiatal cselédet minden gazdasági munkára.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Tanácsos-e még most baltacim magot vetni? (5294. sz. előfizető.) — **Felelet.** A baltacimet már nem lehet eivetni. Különbözik mindig jobb a baltacimet tavasszal vetni árpával, mint védőnövénytel. Másik kérdésére jövő számunkban válaszolunk.

Kérdés. 1. Hová kell fordulni fogházorfvétel végett. 2. Hogyan kell eltartani a szuperfoszfátot? (F. B. Badacsony-tomaj.) — **Felelet.** Eziránt a kérvényt a belügyminisztérium VI. osztályához kell beadni. Pályázhatnak volt katonák. 2. A szuperfoszfát száraz helyen tavaszig is eltartható, de nagyon jól teszi, ha rétére most szórja ki. Ez is nagyon meghálálja. Egy kat. holdra 200 kg.-ot szórjon ki. Befogasolni nem feltétlenül szükséges. Még jobb lenne, ha a rétet egy holdjára 80—100 kgr. (40%-os) kálitrágyát is kiszórja. Nemesak több, de jobb szőna is teremne rajta.

Kérdés. 1. Mennyi 600 négyeszőgöl szőlő állami adója? 2. Mennyi 250 négyeszőgöl szántónak az adója? (M. J. Albertirsa.) — **Felelet.** A földadó összege a pengőértékben megállapítandó kataszteri tiszta jövedelem 25%-a. Először tehát a kataszteri tiszta jövedelemet kell pengőértékre átszámítani olyképpen, hogy megszorozzuk 1.16-dal, azután ennek az összegnek vesszük 25%-át és ekkor megkapjuk a földadót pengőértékben. A földadó után még természetesen községi pótdadó (maximum 50%), országos betegápolási pótdadó (16%), mezőgazdasági kamarai illeték és esetleg egyházi adó jár.

Kérdés. Földműves vagyok, 15 hold földem van. A mezőgazdasági munka elvégzése után fuvarozok, a forgalmiadó-ellenőr egész évre akarja kivetni rám az adót. Én azonban a kereset után óhajtom fizetni. Lehetséges-e ez? (S. J. Nagy-börzsöny.) — **Felelet.** A fuvarozási ipar után az általános forgalmi adót meg kell fizetni. Ha átalányva van, akkor ez év közben nem szállítható le. Az év végén valószínűleg újból szabályozzák az átalányozást és ekkor kérheti majd, hogy ne átalányban, hanem a tényleges kereset után fizesse a forgalmiadót. Ha pedig most akarnák átalányozni és Ön ezt sérelmesnek tartja, akkor felebbezze meg a pénzügyigazgatósághoz és kérje, hogy a tényleges bevétel után adózhasson.

Kérdés. Tizenkilencéves vagyok, rendőr szeretnék lenni, felvesznek-e? (M. J. Csurgó.) — **Felelet.** Most csak katonaváltó egységeket vesznek fel. A felvételt végeztet forduljon a m. kir. rendőrfőparancsnoksághoz (Budapest, VIII., Mosonyi-utca 5.)

Kérdés. Hol van a Magyar Detektív kiadóhivatala? (S. E. Kiskúnhidas.) — **Felelet:** Budapest, V., Nádor-utca 38.

Kérdés. Testvérem az iparművészeti iskolára szeretne menni milyen előtanulmányok szükségesek hozzá? (Sz. Sz. M. Újpuszta.) — **Felelet:** Ha az Országos Iparművészeti Iskola akar menni, akkor négy közép- vagy polgárit kell végeznie. A székesfehérvári iparrajziskolára szintén négy polgári elvégzése után vesznek fel növendékeket.

Kérdés. 1. Hol van honvéd vegyes dandárparancsnokság? 2. Tizenhatéves vagyok két gimnáziumi osztályt végeztem, felvesznek-e a honvéd altiszti iskolába? 3. Mi a kaleidoszkóp? — **Felelet.** 1. Budapesten, Székesfehérváron, Szombathelyen, Miskolcon, Pécsen és Debrecenben. 2. A feltétel végett tessék a m. kir. honvéd altisztképző iskola igazgatóságához (Jutas, Veszprém megye) fordulni. 3. Papírból vagy más hajlítható anyagból készített cső, melynek egyik végén szögletes tükrök és a mellett színes üvegdarabok, papírdarabok vannak elhelyezve. A cső másik vége pedig arra szolgál, hogy benézzenek a csőbe. A tükrök ugyanis az előtte levő színes üveg stb. képét többszörösen veri vissza és így szebbnél-szebb mintázatú képek láthatók a csőben.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Október 30-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Cegléd, Felsődabas (bizonytalan), Jánoshalma, Szolnok, Újkécske. — Áll vásár: Ráckeve.

Október 31-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Acsa, Ács, Beled, Kiszvárd, Kúnbaja, Mórág, Verpelét, Ádánd (sertésvásár bizonytalan), Balatonlelle (sertésvásár bizonytalan), Csesztreg (sertésvásár bizonytalan), Esztergom (sertésvásár bizonytalan), Gödre (sertésvásár bizonytalan), Gyékényes (sertésvásár bizonytalan), Isztlmér (sertésvásár bizonytalan), Kadarkút (sertésvásár bizonytalan), Kéthely (sertésvásár bizonytalan), Lovasberény (sertésvásár bizonytalan), Meryne (sertésvásár bizonytalan), Zalaapáti (sertésvásár bizonytalan), Dumaszekesd (vásár bizonytalan). — Lóvásár: Pásztó. — Kirakodóvásár: Ráckeve.

November 1-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Soltvadkert. — Állatvásár: Simontornya.

November 2-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Kaba, Kaposvár (sertésvásár bizonytalan), Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan), Szabad-szentkirály, Szerencs, Vésztő. — Kirakodóvásár: Simontornya. — Állatvásár: Dunaföldvár.

November 3-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Enes, Gyöngyös (sertésvásár bizonytalan), Ónod, Ruszt (sertésvásár bizonytalan), Mezőtúr. — Kirakodóvásár: Dunaföldvár.

November 4-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Alsópaty (sertésvásár bizonytalan), Alattyán. — Marha- és kirakodóvásár: Óriszentpéter. — Kirakodóvásár: Mezőtúr.

November 5-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Attala (sertésvásár bizonytalan), Darány (sertésvásár bizonytalan), Görcsöny, Kővágóórs, Marczali (sertésvásár bizonytalan), Mike (sertésvásár bizonytalan), Zalalövő (sertésvásár bizonytalan), Zalagyömrő (sertésvásár bizonytalan).

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

D. Z. Sátoraljaújhely. Válogatunk belőlük. — L. F. Szalfő. Jő. S. R.-né Tiszsaors. Hálás köszönetünk küldjük lelkes előfizetőjűnk munkájáért. Verseire később adunk választ. — É. J. Jászberény. Köszönettel vennék, ha képrejtvény helyett más rejtvényt küldene. A képrejtvény megajaztatása, kiisroztatása hosszadalmas és költséges dolog. — Sz. G. Biharerecske. Tréfája jó! Köszönl fogjuk. — G. G. Jászfényszaru. Tekintettel arra, hogy öntől bőven van rejtvényünk, a most beküldöttől eltekintünk. — D. L. Öttömös. Rejtvényei között több jó van. — B. J. Pusztahencse. Az első bevált. — Ifj. T. J. Alsóvadász. Válogatunk belőlük. Nem szükséges minden rejtvényt megfejtenie. Ha ötöt megfejt, már résztvesz a sorsoláson. — Többeknek. A jutalomkönyvek késedelmes elküldéséért olvasóink szíves elnézését kérjük. A késedelem oka, hogy most válogatjuk össze a jutalomkönyveket. — Ifj. B. J. Szekszárd. Rejtvényeiből rövidesen közölni fogunk. Tréfája nem vált be. — P. V. Megfejtése elkérette be. A jutalomkönyveket kiisrooljuk a helyes megfejtők között. Ez tehát szerencse dolga. — V. J. Mélykút. Beküldhetik egy levélben többen is a megfejtést. Rejtvénye van még néhány, tréfája, verse, nincs. — V. M. és R. J. Mélykút. Rejtvényeiből válogatunk. — Cs. Gy. Agyagos Hálásan köszönjük, hogy új előfizetője növelte olvasótáborunkat. Tréfaból válogatunk. — M. János. Cs. Levélt rendeltetési helyére juttattuk.

REJTVÉNYEK

1. Betűrejtvény.

11 R e e

(Beküldte ifj. Hajdu József Orosházáról.)

2. Pontrejtvény.

. l . v . n . m . r

(Beküldte Kónyi Pál Tolna-némédiből.)

3. Betűrejtvény.

B V A $\frac{c}{a}$

(Beküldte Kis Bagoly József Botykáról.)

4. Szórejtvény.

O t csuka LÓ

(Beküldte Kiss Sándor Űllő-ről.)

5. Szórejtvény.

Ölel-csókol e e méz e e

(Beküldte Bem Ferenc Lentiszombathelyről.)

6. Pontrejtvény.

K . k . i . t . e . z . r . t . e . h . m . r . e . l . d . e .

(Beküldte Solyossy Piroska Tépéről.)

7. Szórejtvény.

n n n n

(Beküldte Korogyi Ilona Szentseről.)

8. Betűrejtvény.

K v e v v e

(Beküldte Kovacsics Kálmán Fertőszéplakról.)

9. Betű- és szórejtvény.

Vér E K K K K K K K

(Beküldte Molnár István Nagypalláról.)

10. Kockarejtvény.

1	3	4
9	5	6
1	7	8

A számokat úgy kell elhelyezni, hogy jobbról-balra összeadva tizenötöt kapjunk.

(Beküldte Kovács Mariska Felsőszakonyból.)

11. Szórejtvény.

L i o r o

(Beküldte Taj Bertalan Sándor Rinyakövesiből.)

12. Szórejtvény.

Apa Balaton Budapest

(Beküldte Dávid Zsigmond Sárándról.)

13. Betűrejtvény.

u 7 g ss H n m sz r ss
(é=i)

(Beküldte Nyeste István Pátkáról.)

14. Betű- és szórejtvény.

g D az i l m D N ver t
o x i x

(Beküldte Almási Pál Tiszabőrről.)

15. Szórejtvény.

P hamis „Az autókirály“ Λ orpalegias

(Beküldte Sulák Sándor nagyvelegről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 47-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 41-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betű- és szórejtvény: **Leventeegyesület**. 2. Betű- és szórejtvény: **Ungmeze**. 3. Névrejtvény: **Rákóczi Ferenc**. 4. Betű- és szórejtvény: **Kelevéz**. 5. Szórejtvény: **Sikertelen kísérlet**. 6. Betűrejtvény: **Mende-monda**. 7. Szórejtvény: **Paplan**. 8. Pontrejtvény: **Kereskedelem**. 9. Betű- és szórejtvény: **Erőben a hatalom**. 10. Szórejtvény: **Kétkedők**. 11. Számrejtvény: **Magát az eltíport magyarnak kísérni sem szabad**. 12. Pontrejtvény: **Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában**. 13. Szórejtvény: **Sok pénz elfogy**. 14. Pótlórejtvény: **Pütyül a szél Késmárk felett**. 15. Szórejtvény: **Képrejtvény**.

Megejtették: Bartos József, László József, ifj. Borics László, Sulák Sándor, Torgyi János, Burás Sándor, Lopusny István, Kodai István, Kiss Ernő, Szabó Sz. János, Görbe Gábor, Lipták Ferenc, Debrődi Mariska és Berkes Mariska, Srečka András, Serfőző Ferenc, Csókakői Levente Egyesület, Faragó János, Palocsay Jenő, ifj. Rajos József, Léber Ambrus, Börcsök Sándor, Dávid Zsigmond, ifj. Renesicsovszky István, Szekeres Imre, Szabó Béla, Komlósi Mariska, Peták Vilmos, Szarka Zsigmond, Póczak Ferenc, ifj. Pári Kálmán és Szabó Mariska, Varga Lajos, ifj. Szántó István, Sz. Szabó Margit, Kis József, Almási Pál, Keekés József, Nyeste István, Pál István, Dobó Lajos, Vass Ádámné, Vass Ádám, Matos Teruska, Matos Erzsike, Matos Antal, Studinger Erzsike, László Ferenc és Berta Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: **Szarka Zsigmond (Dévaványa)**, ifj. **Rajos József (Szentotonya)**, **Keekés József (Kalocsa)**, **Studinger Erzsike (Kárászpuszta)** és **Patocsay Jenő (Duna-szentbenedek)**.

A 42-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Óh, az a házasság.

— Hát hogy mint éli a páros életét, uramócsém? — kérdi a plébános az ifjú férjet.

— Tisztelendő uram, emlékszik, hogy csináltam egy zárat az esketés fejében? — felel a férj.

— Hogyne emléksznék.

— Csinálok hármat! . . . Eskessen vissza! — könyörgő az ifjú férj.

(Beküldte Szilágyi Gábor Biharderecskéről.)

Nehéz kérdés.

— Meg tudná-e mondani, Misi, hogy napszállta után hány csillagot látsz?

— Az azon fordul meg, hogy a májszter úr hányszor vág pofon.

(Beküldte Gerits János Liszóról.)

Kaszárnyában.

Örmester az újonchoz: Hallja-e, Pinkelmann, maga megint úgy ül azon a lovon, mint a macska a köszörűkővön. Ha nyomban ki nem egyenesíti a hátát, sarlót köszörültetek belőle.

(Beküldte Horváth Károly Lentiből.)

A VÉRES ÁRNYÉK

REGÉNY AZ OROSZ CÁRI CSALÁD ÉLETÉBŐL. * IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(30. közlemény.)

Félbeszakítottam.

— Eszerint ön azt állítja, hogy a szovjettel való kapcsolatot is a mi érdekünkben tartja fenn?

— Nemcsak állítom, de így is van. Én tulajdonképpen az ellenforradalmi bizottság kémje vagyok.

— Tudná igazolni ezt az állítását?

— Nem szép, hogy kételkedik. Emlékezzék, hogy önnek is felajánlottam szolgálatomat.

— Igen, emlékszem, — feleltem, élesen hangsúlyozva minden szót — de az is lehetséges, hogy — ön csak törbe akart csalni engem.

Figyeltem szavaim hatását. Észrevettem, hogy arca megrándult.

— Törbe csalni önt?

— Igen, úgy, mint most Goriszky herceget . . .

Rángás futott rajta keresztül, mintha valami megmarta volna. De a következő pillanatban már kacagott.

— Ön igazán azt sem tudja, mit találjon ki, — mondta szemelláthatóan jól mulatva gyanakvásomon. Az én szememet azonban nem csalhatta meg!

Ezen a napon nem beszélhettünk többé, mert valaki köznök jött s az én gazfickóm felhasználta az alkalmat és eltávozott.

Nikolaj Kutuzoff elhallgatott. Néhány pillanatig szótlanul meredtem rá, azután megkérdeztem:

— Nos? Ez az egész?

— Még van folytatása s azt hiszem, ezután is lesz. Ám mi a véleménye erről a dologról?

Vállat vontam.

— Nem tudom. Ismernem kellene azt az embert . . . Mindenesetre, magam is nagyon gyanúsnak tartom a viselkedését.

— Látja, — szólt Kutuzoff — az én gyanum nem ér itt véget. Már-már azt is elhiszem, hogy maga az állítólagos Anasztázia is nem más, mint a szovjet agyafurt ravaszgú kémje, aki ördögi leleményességgel kitalálta tragikus meséjét s nem kevesebb ügyességgel végigjátsza a cár leányának szerepét.

— Órűtség erre gondolni! — kiáltottam meglepetésben. — Én is láttam az állítólagos Anasztáziát és lehetetlennek tartom, hogy abban az emberi roncsban ördögi gonoszság tudatossága rejtőzött volna. S mi célja lenne ezzel a játékkal?

— Ezen én is gondolkoztam már, — felelte eltűnődve Kutuzoff. — Nem találja lehetségesnek a következtetésemet?

— Kérem, ismertessen meg velem.

— Nos: a szovjet tudja, hogy a cári családnak hatalmas vagyona van külföldön s csak természetes, hogy ezt a vagyont, mely ismét évekre lehetővé tenné az egész világot megmérgező vörös propaganda folytatását, — meg akarják szerezni az orosz nép hóhérai. Amíg az özvegy anyacárné él, addig a vagyon oszlatlan marad, de ha meghal a cárné, akkor a rengeteg milliárd szétosztásra kerül az oldalági rokonok között. Ezt pedig a vörös logika szerint meg kell akadályozni. A számtalan terv közül a következőt valósítják meg: Kiválasztanak egy minden hájjal

megkent, ravasz és ügyes nőt, akinek el kell játszania Anasztázia szerepét. Kitalálják számára a véres emlékeket felidéző mesét s hogy az ellenőrzést megnehezítsék, eljátszatják vele a zavarodott elméjűséget. A cél az, hogy a mesét lehetővé tegyék, az állítólagos Anasztáziát hivatalosan is elfogadtassák az igazi Anasztáziának, aki így azután egyedüli örökösévé lesz a cári vagyonnak. Hogy ezt a vagyont azután hogyan vigyék be Oroszországba, az már egy későbbi feladat, de bizonyos vagyok abban, hogy erre nézve is kidolgozott tervek vannak már. Nos?

— Mindez nagyon természetesnek látszik, nőha rendkívül fantasztikus. A szovjetet minden gazságra képesnek tartom s így erre is . . . Hogy azután valóban így van-e, az már más kérdés.

— Igen, — folytatta Kutuzoff — ne feledje, hogy az állítólagos Anasztáziának más szerepe is lehet ezen kívül. Minthogy sokan politikai, vagy érzelmi okokból is hajlandók őt a cár leányának elismerni, sokan megfordulnak a környezetében s így az ott ólálkodó szovjetkémeknek, minő az én gazfickóm is, alkalmunk van megismerni az orosz menekültek körét, elilehetik az Oroszországban maradt monarchistákkal való érintkezés szálait s így hóhérekre juttathatják a fehérezelmű orosz urakat.

Anasztázia tehát a lámpa szerepét játsza, mely köré összegyűlnek a pillék és bogarak. Magához csalja őket, hogy azután megégesse szárnyaikat.

— Istenemre, — kiáltottam megdöbbenve — borzalmas dolgokat állít ön!

— Hamarosan elvállik, igazam van-e? Kevés türelmet kérek még, rövidesen befejezem elbeszélésemet. Azon a napon, amelyiken megegyeztem Goriszky herceggel, hogy együtt távozzunk el Anasztáziától, nem tudtam találokni a herceggel. Amikor érdeklődtem utána, azt a feleletet kaptam, hogy már eltávozott Lebedev urral. Ez az én gazfickóm volt . . . Megrendüléssel fogadtam a hírt, mert éreztem, hogy Goriszky herceg a végzetébe rohan: egészen Lebedev hálózába került. Másnap bekopogtattam a herceg lakásába, nem volt otthon. Hazatérve szállásomra, levelet találtam az asztalomon. A levelet a herceg írta s arról értesített, hogy megmosolyogni való gyanúm ellenére is végrehajtja szándékát, amelynek sikeréért Lebedev vállalt felelősséget. Megírta, hogy Stettinből indul, hajóval közelíti meg hazája partjait . . .

— Irgalmas ég! — kiáltottam, amikor elolvastam a levelet. — Mily vaksággal vered meg az embereket!

Elhatároztam, hogy mindent elkövetek, hogy megmentsem a szerencsétlen herceget. Számítottam önmre, akit amúgy is vártam, mert amikor az első bizonyosságot megszereztem gyanúmhoz, táviratoztam önről. Most hátra hagytam egy levelet, amelyben Stettinbe kértem.

— Igen s most itt vagyok . . . Mi tehát a további teendőm?

— Hogy elkísérjen a vadászatra, amelyen az én gazfickóm lesz a vad.

— Azt hiszem, nem tartozik a nemes vadak közé.

— De annál veszedelmesebb.

— Annál érdekesebb lesz a vadászat, — feleltem mosolyogva.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak október hó 25-én.

Gabonatörzsde. Készdrúpiac. Búza 77 kg.-os tiszavidéki 30.05—30.20, felsőtiszai 29.95—30.15, fehérmezei, pestvidéki és bácskai 29.95—30.10, egyéb dunántúli 29.95—30.05, 78-as tiszavidéki 30.45—30.60, felsőtiszai 30.30—30.50, fehérmezei, pestvidéki és bácskai 30.20—30.35, egyéb dunántúli 30.10—30.30, 79-es tiszavidéki 30.70—30.80, felsőtiszai 30.55—30.70, fehérmezei 30.40—30.60, pestvidéki és bácskai 30.40—30.55, egyéb dunántúli 30.35—30.55, 80-as tiszavidéki 30.75—30.85, felsőtiszai 30.70—30.80, fehérmezei 30.55—30.70, pestvidéki és bácskai egyéb dunántúli 30.50—30.60, rozs 28—28.20, buzakorpa 16.75—17, zab elsőrendű 23.50—24, másodrendű 23—23.50, sörárpa felsőmagyarországa 27—31, egyéb 26.50—28.50, takarmányárpa elsőrendű 25.25—25.75, másodrendű 24.50—25.25, repace 46—48, köles 23—24, tengeri ó 24.50—24.75 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Magyar búza októberre 30, márciusra 31.90, májusra 32.10, magyar rozs októberre 28.10, márciusra 29.80, májusra 30, tengeri májusra 24.80, júliusra 25.30 pengő métermázsánként.

Vetőmagvak. Termelői árak, nyers áruért 100 kilogrammonként, minőség szerint: Baltacim 50—53, Viktória borsó 45—55, tavaszi búkköny 23—25, fehér here 150—190, fehér köles 30—35, vörös köles 23—24, szürke köles 22—23, lóbab 26—28, löhere minőség és arankatartalom szerint 170—210, lucerna minőség és arankatartalom szerint 210—250, muhar 26—30, mustár 45—50, nyúlzapuka 150—170, pohánka 24—28 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Bázadara 55—60, duplanullás, finom tézsliszt 49—54, kettős főzsliszt 48—52, négyes kenyérliszt 46—50, hatos kenyérliszt 42—46, nullás rozsliszt 48—52, 0/1-es rozsliszt 48 fillér kilogrammonként.

Takarmányvásár. Elsőrendű réti széna, ó, 9.20—10, másodrendű réti széna, ó, —8.40, muhar széna 9—12.75, lucerna széna 10—13, 16-

here széna 10, köles széna 10.75 zabosbüköny széna 10, alomszalma 6—6.50 pengő métermázsánként, zsupszalma egy kéve 0.40 pengő.

Vágómarhavásár. Bika magyar másodrendű 0.76, tarka elsőrendű 1.06—1.16, másodrendű 0.96—1.04, harmadrendű 0.72—0.92, ökör magyar elsőrendű 1.04—1.12, kivételesen 1.28, másodrendű 0.88—1.02, ökör tarka elsőrendű 1.04—1.24, kivételesen 1.28, másodrendű 0.84—1.02, harmadrendű 0.60—0.80, tehén magyar másodrendű 0.86—1.04, harmadrendű 0.78, tarka elsőrendű 0.98—1.16, kivételesen 1.24, másodrendű 0.72—0.94, harmadrendű 0.56—0.68, bivaly 0.64, növedékmuha 0.72—0.96, kicsontozni való 0.32—0.56 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Szűrőmarhavásár. Élő borjúk: elsőrendű belföldi szopós borjú 1.48—1.60, kivételesen 1.62, másodrendű 1.20—1.36 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészállatok és jármos ökrök. Elsőrendű belföldi jármos ökör fehér 1.04—1.12, tarka 1—1.04, friss fejős tehén 1.08—1.24, másfél éves üsző 0.96—1.12, másfél éves tinó 0.96—1.08 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Lővásár. Jobb minőségű lovak: Hátsó csikó 30—60, igás koci 16 nehéz nyugati fajta 310—760, igás koci 16, könnyű nyugati fajta 200—640, számár, 40, alárendelt minőségű lovak 35—270, vágólovak 20—280 pengő darabonként.

Sertésvásár. Elsőrendű öreg zsírsertés 1.62—1.64, másod. 1.54—1.58, fiatal nehéz 1.74—1.76, kivételesen 1.78, közép 1.70—1.72, könnyű 1.50—1.58, szedett közép 1.60—1.66, angol urasági 1.70—1.76, kivételesen 1.84, angol szedett 1.62—1.64 pengő kilogrammonként elősúlyban. Az irányzat vonatott volt. — **Vágóhídi zártvásár.** Szalonnás félértés 2.04—2.12, szalonna nagyban 2, hús 2.12—2.20, zsír 2.12 pengő kilogrammonként.

Húsvásár. Sertésűs a nyílt piacon: Friss karaj 320—400, friss comb, tarja, lapocka 280—320, friss oldalas 220—280, kocsonyának való 120—160, füstölt karaj 380—440, füstölt lapocka, karaj 340—400, füstölt oldalas 260—340, füstölt helybeli sonka 400, füstölt kötött sonka 380—400, olvasztani való szalonna 220—240, sózott 220—260, füstölt 240—280, paprikás 256—300, csemege 280—400, háj 250—270,

Nincs többé sertésűesz

ha a sertések ivóvizébe és mosféjájába hetenként legalább háromszor két evőkanál Lysoformot önt.

Nincs többé száj- és körömfájás

ha a szarvasmarhák száját és körmét hetenként legalább háromszor kétszázalékos Lysoform-oldattal ecsetel, vagyis félliter vízbe egy evőkanál Lysoformot kell önteni.

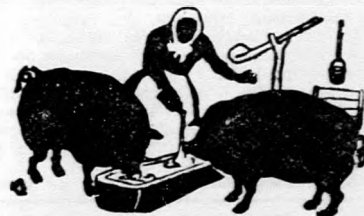
Nincs többé baromfikolera

ha a baromfiak ivóvizébe hetenként legalább háromszor egy pár csepp Lysoformot önt.

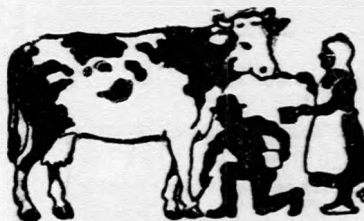
Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban” című, nagyon tanulságos füzetünket, melyet a „Vasárnap” minden olvasójának díjmentesen megküld.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyár Rt., Újpest.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában, hangya-fiókban.

Lysoform

Lysoform

Lysoform

zsiros tepertő 220—240, pręselt 120—140, sertészírf 240—260 fillér kilogrammonként. — **Juhhús:** Juh comb 180—300, gerinc, lapocka 120—200, pörköltnek való 120—180, tüdő, máj, lép 100—120 fillér kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr 1.62—1.76, borjúbőr 2.48—2.56, juhbőr 1.20—1.24 pengő kilogrammonként a budapesti vágóhidén átvéve.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 280—450, rántani való csirke 100—200, sütni való 200—300, hizott káppan 350—500, sovány 300, hizott ruca 400—850 fillér darabonként, hizott ruca kilogrammja 200—240, sovány ruca darabja 250—400, hizott lúd 900—1800, kilogrammja 10—240, sovány lúd darabja 500—600, hizott pulyka 800—1000, sovány 400—700, gyöngytyúk 280—300 fillér darabonként. — **Leölt állatok a nyílt piacokon:** Tyúk 200—272, jéce 260—320, rántani való csirke 280—400, sütni való 250—400, hizott káppan 320, hizott ruca 200—260, sovány 200—230, hizott lúd 200—280, nagy lúdmáj 600—800, kicsiny 400—600, lúdaprólek 120—200, lúdszár 300—360, lúdháj 220—360 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss tojás 16—17, főző 14—15, meszes 14—16 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljes tej 35—41, lefőzött 14—18, tejszín 320—400, tejföl 172—200 fillér literenként, centrifugált teavaj tömbben 440—520, centrifugált teavaj 10 dkg-os csomagolásban 520—640, főző vaj 400—460, szedett vidéki vaj 400—450, tehéntúró 90—120, sovány tehéntúró 60—100, juhtúró 260—320, kevertúró 200—320, juhsajt 280—300, eredeti ementáli sajt 650—720, hazai 400—600, hazai gról sajt 460—500, trappista 320—400 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa 20—30 fillér kilogrammonként, zöldjével csomója 4—16, kilogrammja 14—30, petrezselyem kilogrammja 25—32, zöldjével csomója 4—16, kilogrammja 14—30, zeller kilogrammja 20—30, kalarabé zöldjével 10—20, kapor csomója 2—10, hazai nagyfejű karfiol kilogrammja 50—100, kisebb 30—60, metélgahagyma csomója 3—8, póréhagyma csomója 18—22, makói vöröshagyma kilogrammja 26—30, közönséges vöröshagyma 20—26, fokhagyma 40—80, cékla 12—30, fejes káposzta 8—12, savanyított káposzta 8—12, kelkáposzta 10—20, kelbimbó 100—120, vöröskáposzta 16—30, fejes saláta 6—16, nagy, édes torma 120—220, kicsi erős 60—100, rózsaburgonya 16—20, sárga 14—16, eľa 12—14, fehér 9—12, Woltman 9—12, kifli 35—40, tömör csiperke gomba 500—600, mezei csiperke 200—400, szegfűgomba 200—400, éti vargánya gomba 200, fekete retek 10—30 fillér kilogrammonként, hónapos retek csomója 8—1, eletes ugorka kilogrammja 100—140, kovászos 50—60, vizes 50—60, apró, hegyes zöldpaprika 8—20, nagy, tötenivaló 6—26, savanyított 80—140, főzni való tök 8—14, gyalult 14—24, süttötök 10—25, főzött paradicsom literje 800—1000, hüvelyes zöldbab kilogrammja 60—100, vajbáb 50—120, „kifejtett zöldbab 70—100, hüvelyes hazai zöldborsó 70—140, sóska 20—40, tisztított paraj, gyökeres 16—24 fillér kilogrammonként, tengeri csövenkét 4—8 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajta alma 70—140, közön-

séges válogatott 60—90, kevert 25—60, rétesbe való 40—60, birs-alma 40—90, nemes fajtkörte 90—180, közönséges válogatott 80—120, kevert 60—80, őszibarack nem magvaváló 80—140, csemege-szilva 140—200, kevert fajú csemege-szilva 100—150, közönséges 60—100, borkak való 50—80, nagy papírhéjú dió 160—200, kemény héjú 80—100 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Csöves paprika füzereként 6 7—7.50, csöves paprika füzereként új 4—6 pengő, édes nemes paprika kilogrammonként 3.36—3.68, fűlédes paprika 2.64—2.88, elsőrendű 2—2.24, másodrendű 1.12—1.28, harmadrendű 0.48—0.60 pengő — **Kalocsán:** Édes nemes kilogrammonként 2.88—3.04, rózsapaprika 1.76—2.16, másodrendű 1.20—1.50, harmadrendű 0.64—0.72, válogatott csöves paprika füzereként 1.76—2.00 pengő.

Bor. Dömsödön közepes kereslet és kínálat mellett kis tételekben 10 fokok bor 1 pengőért kelt le, míg 10 százalékos must 50 fillérért. — **Csengődön** élelnek kereslet és kínálat mellett 17—19 százalékos mustok 50—70 fillér árban kelttek el. Öbörkéslet semmi. — **Kisnyír.** Élénk kereslet, közepes kínálat mellett kb. 200 hl. 1—24 fokok mustok 40—50 fillérért kelttek el. — **Nagyörösrőn** közepes kereslet és kínálat mellett eladott 200 hl. 18—19 százalékos must novemberi átvételre 60 fillérért. — **Gyöngyösön** élelnek kereslet és közepes kínálat mellett eladott 500 hl. 11 fokok fehér ubor 58 fillérért, 300 hl. 11.5 fokok 60 fillérért és 400 hl. 12 fokok 60 fillérért. — **Szekszárdon** kisebb tételekben elkt 100 hl. 10—11 fokok 40—50 fillérért. A borok legnagyobb része már kész és szesztartalmuk 10—13 fok. Átlagban fokunkint 5 fillért igényelnek érte, ellenben az erős kéz 8—10 fillért is kér fokunkint. — **Villányban** közepes kereslet és élénk kínálat mellett a 12—13 fokok uborok 90—108 fillérért cserélnek gazdát kis tételekben. — **Révfülöpn** átlagban 80 filleres az ár, sőt töken átvéve is történt 80 filleres eladás.

Idégek pénznekem vételi és eladási ára 1927 október hó 24-én. Az eladó szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell fizetni a banknak akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.80 (27.96), dollár 5.68 (5.70), pengő; hollandi forint 2.29 (2.30) pengő; német márka 1.36 (1.37) pengő; svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:** cseh korona 16.83 (16.94) fillér; szerb dinár 9.68 (10.04) fillér; francia frank 28.40 (22.60) fillér; lengyel zloty 63.90 (64.80) fillér; román lei 3.53 (3.59) fillér; olasz lira 31.35 (31.35) fillér; osztrák schilling 80.40 (80.80) fillér. **Arany- és ezüst pénzek.** Húsz koronás arany 23.23.05 pengő, ezüst koronás 0.38—0.42, régi ezüst forint 1—1.05, ezüst ötkoronás 2—2.05 pengő darabonként.

Lapvezér: **Meskó Pál.** Főmunkatárs: **Perlaki György.**

Szerkesztésért és kiadásért felel: **Gosztynyi Jenő.**

Kiadja: **Csázy és Társa Lapkiadóvállalata.**

A világot 3 év óta uráló eredeti angol THE CHAMPION

Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. — Ingyen küldi új 700 képes árjegyzékét.

kerékpárokat mélyen leszállítva havi 20—30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, lánc, pedálokot nagyban a gyári áron szállítunk. Külső gumí 6.80 P, belső gumí 2.10 P-öt!

Patkány, egerirtő „RATINOL“

Biztos hatású irtószert, gyökeresen irt. Más állatira emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja: **RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST, VII., Murányi-utca 36. szám.**

Vege meg

a páratlanul gazdag tartalommal megjelenő

BUDAPESTI UJSÁG politikai napilapot.

Minden laparustól és „Hangya” szövetkezeti boltban kapható.

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás! Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. I. (Rókussal szemben.)

A „Baromfi-tömő készülék”-kel

egy perc alatt tömhet mindentféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 lba tömésnél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs felfűzés, derékfájás és kézkiérbés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült. — Kérjen árjegyzékét.

Cím: **KUGLER SÁNDOR, MAKO.**

Szövetkezeteink figyelmébe!

Előrendű színbőröböl készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőröböl, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legutányosabb naplárakon szereshetők be a

„HANGYA” ruházati és díszmüáruosztályánál.

Ekek, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fakaszalók

maroktrák és kévektő-aratógépek, lögeremblyék, kész-járgányosok, motoros- és gőzcseplőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálóok, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerzesám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szereshetők be legutányosabban.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokeendő. Biróság. Által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája. Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint I. Törvénszékileg bejegyzett cég

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA”

vidéki szövetkezetekben szeresheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehérneműre, ágyneműre való chiflon, vászon, zephir, kanavász, szabóeltek, kész fehérneműk és felsőruhák, ágyszínzet minden nemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszmüárak. továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakkancsok.